

ВЛАДИМИР БОРИСОВ

МОСТЪТ НА СМЪРТТА

chitanka.info

ПОЛЗАТА ОТ ИСТОРИЯТА

„Да се познават случилите се по-рано в тоя свят неща и делата на ония, които са живеели на земята, е не само полезно, но и твърде потребно, любомъдри читателю. Ако навикнеш да прочиташ често тия неща, ще се обогатиш с разум, не ще бъдеш много неизкусен и ще отговаряш на малките деца и простите хора, когато при случай те запитат за станалите по-рано в света деяния от черковната и гражданска история. И не по-малко ще се срамуваш, когато не можеш да отговориш за тях.

Отгде ще можеш да добиеш тия знания, ако не от ония, които писаха историята на този свят и които, при все че не са живели дълго време, защото никому не се дарява дълъг живот, за дълго време оставиха писания за тия неща. Сами от себе си да се научим не можем, защото кратки са дните на нашия живот на земята. Затова с четене на старите летописи и с чуждото умение трябва да попълним недостатъчността на нашите години за обогатяване на разума.

Искаш ли да седиш у дома си и да узнаеш без много трудно и опасно пътуване миналото на всички царства на тоя свят и ставащите сега събития в тях и да употребиш тия знания за умна наслада и полза за себе си и за другите, чети историята! Искаш ли да видиш като на театър играта на тоя свят, промяната и гибелта на големи царства и царе и непостоянството на тяхното благополучие, как господстващите и гордеещите се между

народите племена, силни и непобедими в битките, славни и почитани от всички, внезапно отслабваха, смиряваха се, упадаха, загиваха, изчезваха — чети историята и като познаеш от нея суетата на този свят, научи са де я презираш. Историята дава разум не само на всеки човек, за да управлява себе си или своя дом, но и на големите владетели за добро властване: как могат да държат дадените им от Бога поданици в страх божии, в послушание, тишина, правда и благочестие, как да укротяват и изкореняват бунтовниците, как да се опълчват против външните врагове във войните, как да ги победят и сключат мир. Виж колко голяма е ползата от историята. Накратко това е заявил Василий, източният кесар, на своя син Лъв Премъдри. Съветвайки го, каза: «Не преставай — рече — да четеш историята на древните. Защото там без труд ще намериш онова, за което други много са се трудили. От тях ще узнаеш добродетелите на добрите и законопрестъпленията на злите, ще познаеш превратностите на човешкия живот и обратите на благополучието в него, и непостоянството в този свят, и как и велики държави клонят към падение. Ще размислиш и ще видиш наказанието на злите и наградата на добрите. От тях се пази!»

Дивни са присъдите на Бога, неизследима е бездната на неговите съвети за управлението на тоя свят и за промисъла, с който управлява царствата на тоя свят — раздава ги, променя, пренася и когато иска, погубва и пак възстановява. Понякога ни се струва, като че не се грижи за нас, като че ни е пренебрегнал с безкрайна забрава, но не е така. Може в летописите и историите на евреите да се узнае

как много пъти ги предаваше в плен и запусение и пак ги събираше и закрепваше в тяхното царство, както и сега се вижда от упадъка на източното гръцко и българско царство. И струва ни се, че не окончателно бе отхвърлено и забравено от Бога. Но кой ще постигне ума господен или кой ще последва неговите съвети, за да възстанови пак и събере разпръснатите и изцери съкрушените? Това знае само Бог със своите свети присъди.“

Св. Паисий
Хилендарски, „История
славянобългарска“, 1762 г.

ГЛАВА I

Септемврийската прохлада вече беше заляла цяла Британия, особено северните части на острова, където започва нашата история. Въпреки черните облаци, нощта остана суха. Това не лиши жадната зеленина по земята от ценната ѝ влага, защото беше цялата покрита със свежа роса. Тая роса покриваше не само земята, но и листата на дърветата и беше дело на сутрешната мъгла, която през есента все по-често застила високите места.

С изгряването на слънцето обаче мъглата се вдигна, а росата се изпари и изведнъж, като че ли времето се върна назад и лятото отново се появи на хоризонта, пропъждайки първите редици от армията на нахалната есен. Денят вещаеше да бъде топъл и приятен за пътуване, особено когато пътуването беше на юг.

Вече беше пладне и малка група от хора се бе спряла на Адриановия вал^[1], за да обядват. Приятното време беше потиснало глада им, но знаейки, че им предстои три-четири дневен преход, нашите пътници не се лишиха от това удоволствие, дори му се наслаждаваха.

Времето беше заличило защитната стена, както се отнася безмилостно към всичко на този свят, и дори по-скоро за да се подиграе със съдбата на римляните, отколкото да напомни за някогашното им величие, беше оставило едва няколко реда бели камъни, които някога са били основата на вала, съграден да пази от съпротивата на пиктите. Тези именно камъни сега служеха на нашите пътници за столове.

На един по-висок ред беше застанала млада девойка с разпилени от вятъра коси и с доста прилично, дори изискано за времето си, но все пак удобно за езда, облекло. То се състоеше от дълга до глезените широка рокля в тъмни и светли сини цветове, а изпод широките ръкави се подаваха белите ѝ длани. На раменете си носеше наметало с богата бродерия и искрящи цветове.

До нея, но малко по-ниско беше седнал мъж, облеклото на който беше в пълен контраст с това на спътницата му. Монашеското му расо, макар и добре поддържано, беше остаряло и грубата му вълнена материя губеше цвета си, правейки го по-скоро сиво, отколкото кафяво. Това обстоятелство, заедно с възрастта на човека, която беше близка до тази на спасителя в който вярваше, сочеше, че не от скоро е божи служител. За негово съжаление обаче не беше най-подходящото време за смирение.

С отминаването на цяло едно хилядолетие, хората започнаха да губят доверие в светото писание и божите служители. Обръщаха се към различни догми и ереси, дори към езически обичаи, но пак оставаха незадоволени и простите селяни таяха скрита омраза вече не само към феодалните си владетели, но и към църквата. Година след като постъпи в абатството и даде обета си, дори неговата вяра беше разкладена от източно-западната схизма^[2]. Бяха изминали едва дванайсет години оттогава, а Инквизицията, която по-късно смаза този неприязън заедно с различните ереси, все още не съществуваше. Цялото това недоверие към свещениците се подсили още повече, когато самият папа се обяви против новия крал на Англия.

До тези две лица стояха други две, които вече бяха привършили със скромния си обяд и се бяха отдали на други грижи и занимания. Двата коня ясно посочваха броя на господарите. Двете лица, с които сега ще запознаем читателя, бяха по-просто облечени, защото бяха обикновени роби, които обаче, за да не принизяваме, в нашия разказ ще наричаме просто слуги. Те се бяха родили такива и само господарите им можеха да ги лишат от това да умрат като такива.

Едното лице беше висок и сух мъж на около четиресет и пет години, мургавият вид на който подсказваше за прекараните като полски работник летни дни. Чертите на лицето му изразяваха дълбоко хладнокръвие и дори мъдрост и го караха, в комбинация с грубата кожа, да изглежда поне с десет години по-стар. Движенията му обаче бяха запазили ловкостта си отпреди двайсет години. Той се беше заел да нахрани конете и вършеше това с особено внимание, изразяващо силната му привързаност към тях. Ризата му беше дълга до коленете и беше привързана с обикновена връв, вместо с кожен колан. Такива бяха и ремъците, с които беше пристегнал кожените си ботуши.

Другото лице беше всъщност момиченце, наполовина на годините на новата си господарка, тоест на около десетина. То се връщаше откъм едно самотно ябълково дърво с кошница в ръка. Извади най-червената ябълка, избърса я с копринена кърпичка и с лек поклон я поднесе на девойката:

— Заповядайте господарке! Още съм малка и успях да достигна едва до тези няколко ябълки и макар не толкова големи, се надявам поне да са сладки. Мога да ги опитам първа и ако са кисели, не си разваляйте вкуса с тях. Сетих се за това преди малко, но не посмях да хапна преди вас.

— Мила Емма, за кой път ти казвам да ме наричаш просто Милдрит! Ако не изпълняваш каквото ти се казва, може баща ми да те върне обратно при чичо и да прекараш още една студена зима в подножието на шотландските планини — отговори девойката с приятния си глас и лека усмивка. — Хайде опитай първо ти от тази ябълка, пък ако е сладка, ще си взема и аз.

Малката слугиня отхапа колкото е възможно по-малко парче и след като го изяде отговори с широка усмивка — Чудесна е! — и я поднесе отново на господарката си, без да забравя пак лекия поклон.

— Не Емма, тази е за теб — каза Милдрит и с грациозно движение на дясната си ръка взе от кошницата втората по червенина ябълка. — Скъпи братко, — обърна се тя към мъжа в расото — хапни тази сладка ябълка, защото видях, че едва се подкрепи с чичовия пай.

С едно движение монахът скочи на крака и ѝ отговори:

— Хапни я ти сестричке, аз не съм гладен. Отивам при Хенгист да видя дали е приготвил конете, защото мисля да тръгваме, след като приключиш с обяда. Мъглата достатъчно ни забави.

Действително имаше известна прилика в чертите им — и на двамата лицата излъчваха благородство и великодушие, но разликата в годините, подсилена още повече от грубостта на мъжкия и нежността на женския пол, правеше тази прилика едва доловима.

— Готови ли са конете ни, стари приятелю? Бих желал да потеглим отново колкото е възможно по-скоро — каза мъжът в расото на слугата и прокара няколко пъти ръката си по дългата шия на своята кобила.

— Да, господарю, когато заповядате. Остават ни около сто мили, но конете са прекрасни и не се съмнявам, че биха взели това

разстояние с едва няколко почивки. Ако не бяхме ние с Емма да ви забавяме, бихте се прибрали до три дни.

— Не Хенгист, за сестра ми е трудно да измине такова голямо разстояние в тръс и галоп. Ще щадим силите си, както и тези на животните, а колкото до пристигането, ами честно казано не ми е неприятно да пътувам в това прекрасно време.

— Времето сега е благоприятно, но знае ли човек дали няма да ни застигне някоя буря.

— Не се безпокой, Бог е с нас! — отговори монахът толкова убедително, че разпръсна всякакви съмнения у Хенгист относно благополучното им завръщане и като за доказателство, изкара изпод расото си дървено кръстче със сребърен обков, така че в случай на нужда блясъкът му би се видял безпрепятствено от небето.

При тези думи пътниците се приготвиха, а малкото багаж, който се състоеше предимно от припаси на храна и вода, беше равномерно разпределен от Хенгист между кобилата и жребеца. На свой ред той пък качи леката Емма на гърба си и с премерени крачки последва господарите си.

По време на ездата девойката демонстрира отлични телодържание и умения. Скоро навлязоха в една не много гъста гора и от време на време тя се навеждаше напред, за да избегне ниските клони и светло кафявите ѝ коси се сливаха в едно с гривата на коня. Гората не беше гъста, но високите дървета хвърляха плътна сянка и след време нашите герои едва не се загубиха.

Използвайки острия си слух, Хенгист долови шумоленето на поток и като се насочиха натам, скоро пътниците преминаха река Тайн, за което им помогнаха както конете, така и множеството речни камъни в тази планинска област. Реката беше бърза и буйна, но близо до извора си тя бе все още съвсем малка. След това отклонение на изток, благодарение на което излязоха от пресечения терен, те отново поеха в южна посока и покритата с все още зелени дървета планина им остана вдясно. Тя ги беше забавила значително и сега, в гаснещия ден, им се реваншираше, като предоставяше сивите си контури за ориентир.

---

[1] Адрианов вал — защитна стена, построена от римляните през 122 г.сл.Хр., дълга е 80 мили и пресича острова изцяло. Целта ѝ е била да пази от набезите на пиктите от север. Изоставена е през 400 г. ↑

[2] Източно-западна схизма — разделението на църквата през 1054 г. на католическа, с глава Римския папа, и православна, с глава Константинополския вселенски патриарх ↑

ГЛАВА II

Северният вятър се усилваше в гърба на нашите герои, а слънцето вече клонеше към хоризонта, като почти докосваше западните възвишения. Като че ли беше изморено и бързаше да заспи своя сън. С последните си лъчи то осветяваше пътеката, по която се движеха четиримата спътници. Като премина в тръс, Милдрит се изравни с коня на брат си, наведе съм към него и го заговори:

— Алрик, денят е към края си, къде мислиш да пренощуваме? Аз не съм уморена, но Хенгист и малката Емма вероятно не биха възразили ако спрем — каза тя и обръщайки се, хвърли един поглед към слугите, които все повече изоставаха назад.

— Всеки момент ще пресечем Тийс и ще продължим към най-близкото селце. Ако няма странноприемница, то и някой хамбар би бил добър подслон. Ако в тъмнината ни е трудно да се движим по пътя, можем да си спретнем лагер на брега на реката. Признай, че би ни било по-удобно ако разполагаме с прясна вода за умиване и пиене. Тази пътека води до дървеното мостче и се надявам също така, Хенгист да успее да улови някоя пъстърва.

— Ако успее, аз се наемам да покажа на Емма как да я изчисти и опече... но... — спря се Милдрит като дръпна коня за юздите и наостри слух — струва ми се, че чувам вълчи вой откъм гората.

— Да, нощта е тяхна и не би било зле да побързаме да запалим огън. Къде се е дянала тая пуста река, трябваше вече да сме я стигнали. Хей Хенгист, — провикна се монахът, който очевидно се наричаше Алрик и обърна коня си към слугата — далеч ли е реката?

— Съвсем близо е, господарю — отговори Хенгист и като взе отново момиченцето на ръце, ускори крачка след конете. — Острият ми слух долови вой, но засега чух само един и струва ми се е единак, така че няма от какво да се плашим. Но за всеки случай, господарю, ви съветвам да побързаме, че ако се окажат цяла глутница, може и да се осмелят да ни нападнат.

Хенгист, който не заговаряше без да са го запитали, побърза да даде тези съвети, тъй като развилата се ситуация силно го засягаше. Без кон, той би бил лесна плячка за изгладнелите хищни зверове.

Никой от пътниците не беше въоръжен, ако не се смятаха ножовете, които висяха на кръста на верния слуга. Да, той нямаше избор, но годините го бяха привързали към господарите му и той искрено ги обичаше. Той служеше на свещеник, следователно служеше на Бога. Това още повече го караше да взема присърце всяка заповед на Алрик. А колкото до сестра му, нямаше мъж, който да отклони молбите ѝ — толкова смирено и благородно заповядваше тя.

Пътниците доловиха шума на реката и в далечината съзряха силуета на малкия мост. Ускориха ход, но в този момент глутница от пет-шест вълка, тъмнината успешно прикриваше точния им брой, се спусна откъм западния склон към тях. Вероятно виждайки ускорения ход и от страх плячката да не им се изплъзне, те се втурнаха яростно към нея. Това явно не беше първото им нападение, защото най-бързият от вълците се насочи не след тях, а право към мостчето на реката, за да прегради пътя им за бягство. Той се изпречи на пътя на коня на Милдрит и силно подплашен, жребецът се впусна в див галоп по брега на реката, нерешавайки се да се хвърли в черните ѝ води.

Останалите вълци настигнаха Хенгист и Емма. Алрик видя това и без да слиза от коня започна умело да обикаля около тях, не позволявайки на вълците да им се нахвърлят. Едновременно с това той отправяше молитви към Бога, но не за себе си, а за живота на сестра си. Видяла, че няма път за бягство, кобилата му не спираше да се движи, за да не предоставя удобен момент на нападателите си.

В този момент, откъм долното течение на реката, към тях се понесе черната сянка на човек. Отначало Алрик помисли, че е Милдрит, но приближаващият се силует показваше ясно с размерите си, че принадлежи на мъж и то на доста едър мъж. Той се приближи и без да издаде нито дума или вик се спусна да помага на изпадналите в немилост. Свали една огромна брадва от гърба си започна да я размахва с едната ръка, докато с другата метна зад седлото малката Емма. Хвана юздите и ги сложи в ръцете на Хенгист. Той от своя страна започна да дърпа коня и се опита да го изведе от опасната ситуация.

В мига, в който брадвата на непознатия срещна тялото на най-едрия вълк, останалите се обърнаха в отстъпление, чувайки жалното му скимтене. Този вълк явно беше водачът на глутницата, защото другите веднага го последваха нагоре по склона и се скриха отново в гората. Цяла вечер воят им караше пътниците да потръпват, но така и не се решиха на второ нападение.

Алрик побърза да отправи благословията си към непознатия, свали плаещата Емма от седлото в ръцете на Хенгист и се обърна към посоката, по която беше побягнал конят на сестра му. В този момент обаче непознатият застана на пътя му и с равнодушно изражение му направи знак да спре. Обърканият монах успя само да промълви „Пусни ме да мина, добри човече!“, когато пред погледа му се откри силуета на конник и той позна в него лицето на сестра си. Конят ѝ беше воден за поводите от друг непознат, не толкова висок и едър като този, който им помогна, макар силуетът му също да притежаваше правилни пропорции и ловки движения.

Виждайки, че другите също са спасени, Милдрит вдигна ръце към небето и отправи смирена благодарност към Бога. След това слезе от коня, стисна ръцете на двамата спасители и се обърна към брат си:

— Скъпи Алрик, отпрати молитва за благополучието на тези доблестни мъже, твоята молба Бог няма да подмине. Те ни спасиха живота и ние сме им искрено благодарни и крайно задължени. — После, обръщайки се към своя спасител, каза — Кажете ни името си благороднико, та да го спомене брат ми в молитвите си.

— О, аз далеч не съм благородник, а просто ловец. А колкото до името ми, то е Уилфред — отговори запитаният.

Милдрит се обърна към спътника му:

— И вие ли сте ловец? Кажете ни и вашето име.

Едрият мъж не каза нищо, а само хвърли бърз поглед към спътника си. След този знак, Уилфред отговори вместо запитания:

— Извинете братовчед ми, той е ням и за съжаление не може да ви отговори. Ние сме ловци и сме спретнали лагера си малко по-надолу по течението. Тъкмо щяхме да вечеряме, когато чухме виковете на момиченцето и цвиленето на конете. Аз, както казах съм Уилфред, а към братовчед ми се обръщаме с името Бьорн. Ние сме от едно селце, малко по на юг, но тук, в най-северната част на Англия понякога е по-добре да се занимаваш с лов, отколкото със земеделие или добитък. А

и навярно ще се съгласите с нас, че еленското месо е по-вкусно от свинското. За сега обаче ловът ни е безуспешен и можем да ви предложим в лагера си само няколко пъстърви, ако благоволите да ни удостоите с присъствието си тази вечер. Както се уверихте, не е безопасно да продължите пътя си. Огънят ни ще държи тези дяволски изчадия далеч, а на сутринта можете да тръгнете отново.

— Това ми се струва много разумно. Ние дължим живота си благодарение на вашата смела постъпка и не бихме могли да отклоним предложението ви. Макар да изпълняваме вашата молба, ние всъщност ще ви бъдем още по-задължени — отговори Милдрит с характерната си лекомислена усмивка.

Алрик, който напразно се опитваше да огледа мъжете в непрогледния мрак, слезе от коня, доближи се до девойката и ѝ прошепна така, че само тя да го чуе:

— Нали щяхме да пренощуваме в селото, сестричке? Опасно е да оставаме на открито, особено в такава близост до гората — и веднага хвърли бърз поглед зад гърба си по посока на споменатата гора, но луната още не беше изгряла, а слънцето отдавна беше залязло, така че колкото и да се опитваше да види дали вълците не се спотайват в дърветата, успя да различи единствено очертанията на буковите корони.

— Напротив, братко, опасно е да продължим пътя си и рискуваме да бъдем нападнати отново. Ако останем край огъня няма от какво да се плашим. А и с нас ще са новите ни приятели — последното изречение беше съпроводено с поглед към двамата непознати.

Монахът се допита до Хенгист за мнението му, като мислеше, че то ще бъде на негова страна, но слугата подкрепяше намерението на Милдрит. Алрик отиде до Уилфред и му каза:

— Водете ни господата.

— Как е името ви, господине? — запита Уилфред и поведе пътниците по посока на лагера си.

— Аз съм брат Алрик, а девойката се казва Милдрит, дъщеря на сър Редвалд — при споменаването на името си, девойката леко се поклони, без да слиза от коня и прикри с ръка хубавото си лице.

— Вървете след нас отче и нека побързаеме, че честно да си кажа, много огладнях, а вярвам, че и вие не сте слагали нищо в устата си от обяд.

Пътниците следваха Уилфред и немия му братовчед покрай самия бряг на реката и в далечината видяха все още пламтящия огън. Когато приближиха осветеното място, Емма нададе кратък вик, който заглъхна в шепата на Хенгист. Тогава всички видяха безжизнения труп на вълка преследвач, от който стърчеше дълъг ловджийски нож. Уилфред се доближи, прибра ножа си и каза:

— Утре ще си довърша работата и ще го одера, сега имаме по-важна работа, а именно да осигурим нужните удобства, които се полагат на гости като вас.

Хенгист се зае да разпъне палатката, в която щеше да спи Милдрит, а за себе си, Алрик и Емма постели вълнени одеяла. Тук, в ниското, имаше малка вероятност от роса и времето позволяваше да се спи спокойно под открито небе. Скоро луната изгря, но беше новолуние и никак не отне от блясъка на звездите, камо ли пък от този на Вечерницата, която продължи да свети гордо със същата яркост.

Ловецът увери девойката и момичето, че няма от какво да се страхуват и че сам той ще дежури буден половината нощ, а спътникът му остатъка до сутринта. Хенгист също изяви желание да изпълни дълга си към господарите си и се присъедини към часовите. През това време на годината вечерите не бяха дълги и тримата бяха напълно достатъчни. Скоро след като се нахраниха, не се чуваше вече нищо друго, освен монотонните песни на щурците и гръмкото хъркане на Бьорн — всички, с изключение на първия поставен на пост, бяха заспали след това малко приключение. Дори малката Емма спеше спокойно, като че ли преживяното преди няколко часа беше просто приказка за лека нощ.

ГЛАВА III

Последен часовой в тази непрогледно тъмна и неочаквано спокойна нощ, беше полският работник. Още преди зората да отстъпи място на деня, преди самия изгрев на червеното слънце, Хенгист се доближи до господаря си, който все още спеше спокойно, приклепна до него и го събуди с шепот:

— Изпълнявам това, което ми заръчахте, господарю, денят едва започва и можем да продължим пак пътя си.

Алрик се надигна и като видя, че никой друг все още не е станал, се зае да задоволи любопитството си, което го гризеше предходната вечер — а именно как изглеждат техните спасители, защото на светлината на мъждукащия огън успя само бегло да ги зърне. Слънцето изгрява бързо и денят ставаше все по-светъл.

Погледът му се спря първо на немия ловец, с който снощи имаше късмета да се запознае първо. Тялото му беше високо и едро, но не и тромаво. Невъзможността му да говори го правеше изключително спокоен и хладнокръвен, а разбира се и мълчалив. Изглеждаше като възрастта му да беше около двацет и пет, но вероятно беше по-млад. Косата му беше по-светла от рижата му брада, но също толкова дълга. И двете имаха по няколко сплетени плитчици. Въпреки че видът му беше суров като на северняците, дрехите му бяха като на типичен английски ловец, от добре обработена еленска кожа. До него лежеше бравата му, изключително полезна не само за направата на ловни прикрития и лагери, но и за защита, както вече се увери през предишния ден. Отпуснатата му ръка обгръщаше дръжката ѝ — явно я беше държал през цялата нощ.

Средният ръст на другия го правеше на пръв поглед да изглежда по-млад от спътника си, но по чертите на лицето лесно можеше да се определи, че е на същата възраст или дори малко по-възрастен. Той също беше в ловджийски костюм от обработена кожа, но косата му беше къса и тъмна, почти черна. На един забит в земята здрав кол беше подпрян ловният му лък, превъзходно изработен и несъмнено поне

толкова точен, колкото и красив, въпреки че това качество зависи по-скоро от стрелеца, отколкото от самото оръжие. На същия този кол висяха колчана със стрелите и ловния му рог, също добре изработен, с меден обков, а отгоре беше забит дългият нож, по който все още имаше засъхнали петна от вълча кръв.

Въпреки вчерашната им смела постъпка, видът им не вдъхваше особено доверие в Алрик и той побърза да събуди сестра си, преди да са станали. Тя вече се бе събудила и се готвеше да излезе от палатката, когато той я спря на входа и ѝ каза:

— Добро утро сестричке, виждам, че вече си готова за път.

— Да, утрото е прекрасно. Но моля те, нека първо да закусим с тези добри хора, а след това можем спокойно да яздим до обяд, без да мислим за храна — отговори Милдрит и се опита да се промуши покрай монаха, който я спря отново и ѝ отговори:

— Те още спят и не мисля, че е необходимо да смущаваме съня им. По-добре да тръгнем веднага, а колкото до закуската — ще хапнем нещо из път или ще спрем по-рано за обяд.

— Но ние още не сме им се отплатили за добрината, която ни сториха. Вярно че им поблагодарихме, но това беше само с думи.

Алрик отново щеше да опита да я спре, но чу стъпки зад гърба си, обърна се и позна лицето на Уилфред. Девойката се възползва от това кратко разсейване и излезе навън. Тя отиде да изкаже благодарността си още веднъж на ловеца като го запита:

— Спокойно ли беше дежурството ви? Надявам се да не сте се лишили от целия си сън заради нас.

— Разбира се, че не. Ние сме свикнали да спим на открито и да бдим, така че това ни най-малко не ни притесняваше. Мога ли да ви покана да се присъедините към нас и за закуска, както бляговолехте да направите снощи на вечеря?

Милдрит се съгласи и всички започнаха приготовленията. Бьорн и Хенгист също се присъединиха към тях, а малката Емма оставиха да поспи още малко, тя можеше да хапне малко преди да потеглят.

— Е, — започна девойката, когато всички се нахраниха — кажете как да ви се отблагодарим и ние ще направим всичко по силите си и според възможностите си, за да го изпълним. Каквото и да поискате, то би било малко за това, което направихте.

Уилфред любезно отклоняваше въпросите и молбите на девойката, а Бьорн само кимаше утвърдително, за да потвърди думите му.

— Вие вече ни се отблагодарихте като станяхте наши приятели и ни удостоихте с присъствието си. Трябва да призная, че ловните дни са малко скучни и понякога минава седмица преди да се върнем в селото и да срещнем други хора, с които можем да разменим няколко думи. Ние сме двама, но както разбирате, няма кой да ми отвърне, а на Бьорн сигурно му е омръзнало да слуша само моята реч.

— Пътят покрай гората е опасен, нали? — запита Милдрит, като ѝ хрумна нещо.

— Да, но ако се заемете да осигурявате пренощуването си докато е все още светло, няма да изпаднете пак в ситуация като снощната. Пък и провидението няма да допусне да се случи нищо лошо на благородница като вас.

— Така е, но може да се натъкнем на разбойници, а те невинаги действат като вълците — само през нощта. Ние не разполагаме с нищо ценно сега, заради което да се страхуваме от такива хора, но ако се съгласите да ни съпроводите до вкъщи и ние пристигнем успешно и благополучно, в което не се съмнявам с пазители като вас, ще можем да ви се отблагодарим достатъчно подобаващо.

Уилфред помисли малко как да отклони и тази молба на девойката, а когато имаш такава красавица срещу себе си, това начинание не е хич лесно. През това време Алрик се възползва да изкаже гласно мнението си, че не вижда причина да се страхуват до края на пътуването и че няма смисъл ловците да зарежат заниманието си.

— Пак ви казвам, — започна Уилфред — че вие не ни дължите нищо повече. А и както казва брат ви, ние си имаме наша работа за вършене и не бихме се прибрали по домовете си с празни ръце. Поне ще продадем кожата на този вълк, а тя изглежда като да струва скъпо.

— Но ако ни съпроводите до Йорк, ние ще ви заплатим тази ваша услуга, щом вече не ви дължим нищо за предишната. Баща ми, сър Редвалд е щедър човек и като разбере, че сте спасили живота ни, ще ви плати за ескорта сума в злато, която не бихте изкарвали дори да продадете и сто такива кожи, колкото и да са прекрасни и топли.

Уилфред размисли още докато девойката не се беше доизказала докрай и като си придаде вид на силно колебаещ се, каза:

— Е добре, щом настоявате и се нуждаете от услугите ни, ние не бихме могли да ви откажем. Ще се присъединим, но като свършим работата си, ще сме принудени да се сбогуваме.

Алрик изпусна едва доловима въздишка на неодобрение, но като разсъди, че е безсмислено да спори със сестра си, а и като прецени, че ловците са честни хора, се спря и запази мълчание.

— Хенгист, моля те, събуди Емма и се погрижи всичко да бъде готово за път, след малко потегляме — каза с неприкрито вълнение Милдрит и стана сама да се приготви.

Ловците се отдръпнаха настрана, за да обсъдят понатъшните си действия. Другите не успяха да чуят нито дума, а само виждаха утвърдителните кимвания на Бьорн. Като свършиха, Уилфред отиде до трупа на вълка, който беше убил, за да спаси новата си познайница, взе тялото му на ръце и го хвърли в реката, мърморейки следните думи:

— Като не можем да си вземем заслуженото, няма да го оставим на мършоядите я. Само който ловува има право да яде месо — засмя се сам на собствените си мисли, които изрече на глас. — Какво пък, нали скоро ще се сдобием със сто кожи, по-ценни и от тая.

През това време, докато реката отнасяше безжизнения вълчи труп, палатката вече беше събрана и всички се бяха приготвили — Алрик и сестра му се бяха качили на конете си, заедно с багажа си, а слугите стояха до тях и чакаха знак да последват господарите си.

— Да тръгваме — поде Уилфред като видя, че всички него чакат. — След някоя и друга миля, Бьорн ще се отбие до селото, за да вземе конете ни, а когато отново се присъедини към нас, ще можем всички да се придвижваме по-бързо и без умора. След като разчитате на нас, ние сме длъжни да изпълним каквото се очаква, заедно с всички необходими удобства.

— Много добре, — заяви Алрик — въпреки че сутринта малко се забавихме, май ще сме си вкъщи още вдругиден по здрачаване.

Когато в далечината се видяха сламените покриви на няколко ниски къщи, Уилфред даде знак на другаря си и той се спусна на там. Останалите продължиха напред и след около четвърт час, когато стигнаха до река Суейл, чуха шум от конски тръс и като се обърнаха, видяха Бьорн да препуска на чудесен, светъл на цвят работен кон, а за

юздите водеше още два, единият от които по нищо не отстъпваше на яхнатия от него, просто беше със значително по-тъмна козина. Другият пък беше младо и буйно жребче.

— Чудесни коне имате господа — каза монахът на Уилфред и Бьорн, който тъкмо пристигаше и се опитваше да спре коня си. — Как се казват тези прекрасни божии създания?

— Тангниостр и Тангриснир^[1], а жребчето още не сме го кръстили.

— Хм, много странни имена — възкликна Милдрит, при което ловецът не можа да скрие усмивката си — но като ги гледам, заслужено трябва да се открояват от събратята си.

Хенгист и малката слугиня се качиха на младия жребец, който изобщо не усети и без това леките им тела, а Уилфред се метна на другия кон, кръстен с беззвучното име Тангриснир. Бьорн даде знак, че вече могат да продължат по-бързо и изпробвайки възможностите на коня си, го пришпори напред. Малката група го последва и като излязоха на пътя за Йорк, който се движи успоредно на реката, успокоиха конете си и се наслаждаваха на хубавото време.

Вече беше пладне и слънцето напичаше безмилостно и скоро пътниците се поизпотиха, макар да духаше слаб ветреца откъм изток, който носеше морски мирис със себе си. След като спряха да обядват под сянката на един вековен орех, разпрострял корените си под няколко ниви едновременно, дружината се качи отново на конете и продължиха пътя си.

Вечерта се натъкнаха на една странноприемница край самия път и като знаеха, че няма да могат да стигнат до друга, нито до някое село, преди да се смрачи, единодушно заключиха, че ще е най-добре да останат тук през нощта. Двамата ловци се зарадваха, че ще срещнат още хора след дни усамотение и бързачи да задоволят любопитството си относно всякакви новини, истории и клюки, те, като водачи на групата, първи влязоха през вратата. Както ще се убедим в следващата глава, те останаха изключително доволни от решението си да прекарат вечерта именно тук.

---

[1] Тангниостр („Скърцащ със зъби“) и Тангриснир („Стържещ със зъби“) — козлите, впрегнати в колесницата на нордския бог на

гръмотевиците и бурите Тор. Те били по-бързи от вятъра и дори от осмокракия жребец на Один — Слейпнир („Плъзгащ се“). [↑](#)

ГЛАВА IV

Страноприемницата беше двуетажна дървена постройка, толкова малка, че на втория етаж имаше едва три стаи, едната от които беше вече заета. Собственикът, заедно с жена си, спяха в избата, за да не заемат ценно пространство, а и близостта с бъчвите вино явно се харесваше на съдържателя. Той беше инатлив човек и жена му явно се беше примирила с този негов порок и ръководеше почти сама обслужването и настаняването на гостите. Помагаше ѝ невръстно момче, което вероятно беше техен син.

Като видя новодошлите, тя побърза да ги посрещне, почисти набързо една маса за тях и ги настави да седнат. През това време Хенгист се беше заел да въведе конете в конюшните, а Емма помагаше с прислужването на хазяйката и сина ѝ. Милдрит беше свикнала на далеч по-добри условия от тези, но вечерята беше вкусно приготвена и поради дългия път, тя не им обърна особено внимание. Брат ѝ от своя страна беше свикнал с отшелническия си живот, който му поднасяше далеч по-лоши условия и храна от тези. Ловците пък предпочитаха месото от дивеч пред домашните кокошки, но по апетита на Бьорн това разочарование изобщо не си личеше.

Когато Хенгист влезе, останалите вече бяха приключили с вечерята и му отстъпиха място и това, което беше останало от двете варени кокошки. Малката слугиня също се настави при него, а той побърза да заръча на съдържателката да нахрани конете също толкова добре, както храни гостите си. Тя от своя страна предаде заповедта си на малкото момче.

Милдрит побърза да се осведоми за стаите, но стопанката ѝ каза, че има само две свободни. След кратко съвещание, гостите решиха да се настанят по следния начин — Милдрит, заедно с Емма щяха да спят в едната, а ловците в другата. Хенгист и монахът пък щяха да спят в конюшните.

Всички, с изключение на ловците, се приготвиха за сън. Те останаха на масата да допият бирата си и с интерес наостриха уши да

чуят нещо от съседната маса, където се напиваха собственикът заедно с още двама сътрапезника. Явно тази странноприемница често беше служила и като обикновена кръчма. Тези хора обаче започнаха да говорят по-тихо и въздържано и въобще по-малко още от момента, в който не бяха вече сами в помещението. Като видяха, че няма смисъл да остават будни, ловците побързаха да им пожелаят приятна вечер, тоест само Уилфред, и се качиха и те в стаята си.

Ние обаче ще проследим тримата сътрапезници от долния етаж, чиито разговор стана още по-разпален, отколкото преди пристигането на гостите. Това се дължеше на обстоятелството, че по време на вечерята на новодошлите, мълчаливо събираха мислите си и ги съхраняваха в паметта си за по-късно. Щом гостите се оттеглиха, всички понечиха да нарушат гробната тишина, но собственика на странноприемницата изпревари събеседниците си:

— Пак ви казвам, говорете по-тихо, дявол да ви вземе! Ситуацията в страната не върви на добре, а човек никога не знае кой го слуша. Ако не бях сигурен във вас, заклевам се, че и дума не бих обелил. Не ми се ще заради някакъв си обикновен разговор и то под влияние на изпитото вино, да остана без глава. Пък и вашите тикви предполагам са ви ценни. Я кажи, Едгар, какви бяха тия глупости, които говореше преди малко, но по-тихо, мамка му, предпочитам сам да ти извия врата сега, отколкото кралят да те екзекутира по-късно, ако това ще спаси жалкия ми живот.

— Само казвам, драги Тилмън, че дадената дума си е дадена дума, независимо за какво се отнася, още повече, ако е дадена на човек спасил живота ти и то херцог.

— Ха, херцог, — намеси се третият събеседник — мен ако питаш волята на собствения крал отменя всякакви обещания, дадени на какъвто и да е херцог, още повече на норман.

— Има още нещо, което забравяте господа, — защити се отново Едгар — и то е, че има и по-висш от краля, който служи директно на Всевишния. Той е на страната на херцога, значи такава е божията воля и толкоз! — последната дума той изговори почти викайки, при което съдържателят Тилмън му запуши устата и прошепна ядосан:

— Млък бе селяндур, какво искаш, всички ни да обещат ли? Ако намекваш за папата, имаш известно право, но преди всичко сме поданици на краля, а след това християни. Добре, че не ни извикаха на

юг да се присъединим към войската, че сигурно ти сам щеше да предадеш крал Харолд на Копелето^[1]. Мене ако питате Харолд трябваше сам да го нападне. Сигурен съм, че французите щяха да притиснат в гръб и да смажат тази паплач, норманите.

— Ти, Едгар, — намеси се отново сътрапезникът им — май забравяш кой ни се притече на помощ и пропъди в изгнание този алчен глупак Тостиг, бившия граф. Тогава ти беше на страната на Харолд, а сега бързаш да се отречеш от него.

— Тогава той също беше само граф и действаше по заповед на добрия крал Едуард, Бог да го прости. А ти, Тилмън, — обърна се той към домакина — забравяш, че аз съм вече уважаван търговец, добре че убедих милата ми женичка да продадем стадото и да купим стока от южните пристанища — възпротиви се нареченият „селяндур“ и като размисли малко, каза спокойно — Никога не съм се отричал, просто казвам, че още не е изминала и една година от както крал Едуард му предаде короната на смъртния си одър и той вече въвлече Англия във война. Не че се съмнявам, че ще съумее да смаже стария си приятел, норманския херцог, както смаза брат си, стария граф, но може би ще се окаже далеч не най-добрият избор на Изповедника^[2].

— Ти нали беше преди две седмици за стока в Лондон? Я кажи, с колко души кралят очаква корабите на Уилям? — запита Тилмън госта си.

— Крал Харолд и хускарлите му успяха да съберат около петнайсет хилядна армия от южните графства. Не е много, а и повечето са фермери и то не много добре въоръжени, но чакат норманите на самия бряг и който слезе е загинал на място. Така че не го мисли, ами викни на момчето си да донесе още една кана.

И така разговорът малко по малко утихна и пиенето бързо измести говоренето. След тази последна кана, която им беше пета или шеста за вечерта, сънят ги пребори един по един и стопанинът пръв отиде да си легне в избата при жена си, а двамата му приятели се качиха в наетата стая.

На сутринта, когато Милдрит слезе заедно със слугинята, завари ловците и брат си пред богато отрупана маса. Хенгист вече беше дал на конете сено и сега всички се заеха със собствената си закуска. Имаше добре изпечени баници и питки, както разбира се и пресни плодове и зеленчуци. След като привършиха с храненето, Милдрит

стана и отиде да се разплати със стопанката. Както винаги, в добродушието си тя плати повече отколкото трябваше, а съдържателката прие жълтицата и с дълбок поклон се оттегли, за да се похвали на мъжа си. Като видя, че гостите са заможни, той веднага хукна през глава и се качи при тях да види дали нямат нужда от още нещо, та да имат повод да изявят пак щедростта си. Алрик от далеч познаваше алчността, както и останалите грехове и понечи да го отпрати, но Уилфред отстъпи на молбите му и го изпрати да изведе конете. Тилмън лукаво уверяваше, че конете не са си починали и че препоръчва на гостите да останат и тази нощ, но като видя с очите си прекрасните коне, сам разбра колко смешни са били собствените му думи.

Обаче като огледа по-добре конете, позамисли се малко и каза:

— Хм, тези коне са ми познати, почти съм сигурен, че съм ги виждал и преди, а нямам спомен да съм се срещал с вас — обърна се той към Уилфред и Бьорн като ги огледа от глава до пети.

— Възможно е, — възрази Уилфред — ние сме ловци и рядко яздим. Живеем наблизко и нищо чудно да си виждал както нас, така и конете ни.

— Както и да е, скъпи гости, желая ви лек път и непременно се отбийте на връщане, където и да отивате.

— Непременно, а вие предайте на приятелите си, когато изтрезнеят и се събудят, че с нетърпение очаквам да изпия в тяхната компания някоя и друга кана за здравето на краля.

Стопанинът цял пребледня и се олюля. Подпря се на жена си да не падне и като се посъвзе малко се огледа, но пътниците вече бяха далеч. Той се досети, че ловецът ги е чул снощи през тънкия дървен под на стаята им, която беше точно над тяхната маса. Изруга силно, заръча се повече да не превръща странноприемницата си в кръчма и влезе вътре да огледа получената златна монета на спокойствие.

— Какъв алчен глупак — каза монахът на Уилфред, които яздеха един до друг.

— Остави го, поне е верен на краля и ще си плати нужните данъци, когато му ги поискат. Алчността невинаги превръща честния човек в нечестен. Или се раждаш такъв или не. Честта и смелостта не се придобиват, а само се доказват. Благодаря на Господа, че баща ми ми е предал най-добрите си качества.

— Ти доказа вече своя кураж, но забравяш, че и гордостта е грях — усмихна му се Алрик и изостана назад, за да попадне в приятната компания на сестра си.

Групата се понесе на гърба на петте коня по стария път и не след дълго вече се движеха покрай Оуз, чиито води се вливат не в друга река, а направо в Северно море. Този ден откъм изток се появиха облаци, които настигнаха и погълнаха слънцето. Поради възможния дъжд, а и оправдано заради обилната закуска, компанията предпочете да не спира за обяд и решиха да продължат с по-голяма скорост, като се надяваха да стигнат в града преди на главите им да се изсипе приближаващият порой. Или пък в най-добрия случай — преди да настъпи нощта.

---

[1] Уилям Копелето — по това време херцог на Нормандия. ↑

[2] Едуард Изповедника — предишния крал на Англия. Наследникът му бил още невръстно момче и в смъртния си час посочил Харолд Годуинсън, граф на Уесекс, който бил брат на съпругата му Едит. ↑

ГЛАВА V

Ще изпреварим пътниците и техните водачи и ще насочим вниманието на читателя петнайсетина мили в югоизточна посока, а именно където скоро щяха да пристигнат Милдрит и Алрик — в Йорк, техния роден град. През тъмните векове на средновековието в Англия имаше едва няколко по-големи и значими града. Определението голям град не трябва да се разглежда съпоставимо с днешните мащаби. В столицата Лондон тогава живееха близо десет хиляди души, докато в другите градски центрове като Уинчестър, Йорк, Норич и Оксфорд — едва наполовина.

На една от главните улици в града, близо до източната порта, се намираше един на пръв поглед неотличим от останалите дом — триетажна къща с каменни основи на първия етаж, втори и трети от дървени греди и разбира се сламен покрив. На първия етаж беше мястото за конете, но сега то бе празно — само в яслите беше приготвено прясно сено. На външната стълба към втория етаж, на едно потъмняло дървено стъпало беше седнал мъж с грубовато лице и прошарена сива брада. Въпреки че беше седнал, лесно можеше да се определи, че не е по-висок от шест фута, но като се изправи, веднага си пролича, че годините не бяха заличили изцяло неговата сила, а само донякъде пъргавината на движенията му.

Тогава градовете принадлежаха предимно на благородници, земевладелци и техните приближени; разбира се, в тях живееха и търговци, занаятчии, както и обикновени просяци. Сър Редвалд, защото това бе именно той, беше сред земевладелците и въпреки че не беше със знатна кръв, по-рано през живота си бе заслужил да бъде посветен в рицарство и сега той сам поставяше началото на един благороден род. Благодарение на подвизите си на младини, старият рицар се беше сдобил, освен с титлата и с около хиляда акра плодородна земя до едно селце в близост до града. Земята му позволяваха да се грижи за семейството си без лишения, а рицарското звание да се отчита само пред Йоркския граф.

Като се изкачи по стълбата, на прага на втория етаж го спря съпругата му, лейди Рикберт, а той я заговори:

— Искаше ми се да не вечеряме сами и тази вечер, колкото и да ми е приятна компанията ти, но предполагам, че Алрик е принудил милата си сестрица да не пътуват в това лошо време — каза старият рицар и завърши с дълбока въздишка. — Лятото си отива Елфледа и знаеш ли, май пак ще вали.

— Не се притеснявай за тях — отговори му спокойно лейди Рикберт. — Вярно че според последното им писмо трябваше вече да са пристигнали, но вероятно брат ти ги е задържал малко повече при себе си. Откакто провидението прибра съпругата му и то без да го е дарила с наследници, не можеш да го виниш, че иска да прекара още някой и друг ден в приятната компания на племенниците си. Ела, поне малкият Карл е при нас, а той е вече гладен, от теб е наследил апетита си — и като погледна зад гърба си, лейди Рикберт повика при себе си третото си дете. Осем годишният хлапак подпря на стената дървения меч, с който си играеше и дотича при майка си.

Присъствието му разведри сър Редвалд и лицето му придоби рядка за него червенина, съпроводена с израз на детска веселост. В този момент той заприлича досущ на малкия си син.

— Браво момче, — поздрави го старият рицар и погали русата му глава — справяш се отлично с меча, но я да видим как ще се справиш с вечерята. Неведнъж съм ти казвал, че колкото по-големи са подвизите на рицаря през деня, толкова по-голямо е и пиршеството му вечерта.

— Татко, защо Алрик и Милдрит още не са си дошли? Нали каза да ги очакваме днес? — каза Карл.

— Така е момчето ми, но човек не може да бъде сигурен в нищо — отвърна баща му с дълбокия си глас. — Ти обаче не се притеснявай, ако не днес, то утре, ако не утре, до най-късно вдругиден ще ги видиш отново. Я ми кажи, днес колко пъти се упражнява с меча?

— Цяла сутрин и цял следобед — отвърна гордо малкото момче.

— Добре, скоро ще ти дам истинска стомана, но дотогава трябва да заякнеш повече. Хайде, сядай бързо на масата.

При думите му, момчето тутакси се настани на любимото място до баща си, което иначе беше заето от сестра му Милдрит. От другата страна на сър Редвалд седна лейди Рикберт, а останалите места на

масата останаха незаети. Слугите започнаха да подреждат масата с най-пресни меса и топъл хляб, току-що излязъл от фурната.

Всички започнаха да се хранят мълчаливо, когато ушите им доловиха шумоленето на дъжда. Никой обаче не му обърна особено внимание. След няколко минути обаче, освен ударите на водните капки, се чуваше и конски тропот, който постепенно се усилваше и накрая, точно когато достигна такава ясна степен, че никой вече не се съмняваше какъв е този шум и дали не му се причува, тракането на копитата по земята премина в жвакане в кал и накрая спря. Чуха се гласове и момчето първо позна гласа на Хенгист и се затича към вратата. Сър Редвалд и съпругата му го последваха, оставяйки някои блюда все още непокътнати. Когато вратата се отвори широко, всички познаха кои бяха новодошлите и се заеха да ги посрещнат подобаващо.

Хенгист и другите слуги от дома на стария рицар се заеха да подслонят конете и да разтоварят малкото багаж, а пътниците се изкачиха по дървените стълби, за да се подслонят в голямата трапезария.

— Виждам, че сте започнали вечерята без нас, скъпи татко — каза с усмивка Милдрит, когато се отскубна от бащината си прегръдка.

— Не се притеснявай момичето ми, ние ви очаквахме и има достатъчно за всички ви, но кои са тези ваши спътници? — запита баща ѝ и отправи поглед към двамата непознати.

— Ще ви разкажа всичко, но нека първо всички заемем местата си около трапезата, защото никой от нас не е слагал нищо в устата си от сутринта — отговори девойката по начин, който още повече разпалваше любопитството на стария рицар.

Лейди Рикберт посрещна още по-сърдечно любимото си дете, докато Алрик и сър Редвалд само се поздравиха студено. Дватама ловци пък се поклониха любезно на своите домакини. Като ги видя, същото направи и Емма в знак на добри обноски към новите си господари. Всички насядаха около още по-отрупаната отпреди малко маса, само тя остана права да помага в обслужването.

— Скъпи татко, — каза Милдрит, за да привлече вниманието на баща си от топлото говеждо — нека първо ти представим малката Емма, — посочи я Милдрит, а тя от своя страна отново се поклони — подарък за теб от твоя брат. Тя е отлична помощничка, но според чичо красотата и детската и невинност ѝ напомнят за неговата винаги

загубена любима и огорчение беше заело сърцето му, когато го заварихме. Но сега ти носим добри новини от него, защото благодарение на нашето посещение сега той е отново на крака и изпълнен с живот.

— Така е скъпа моя, ти носиш щастието със себе си — отвърна сър Редвалд.

— Опасявам се, че е точно така дъще — продължи вместо него лейди Рикберт. — Когато вие заминахте, отнесохте щастието заедно с вас и през цялото време баща ви мислеше само за благополучното ви завръщане и беше навярно толкова огорчен, колкото сигурно е бил и по-малкият му брат, когато сте го заварили в дома му на север.

След това, Милдрит представи двамата ловци, като разказа всичко за пътуването и споходилите ги първо нещастие и след това спасение. По време на дългия разказ на девойката, старият рицар показваше от време на време израз на учудване, докато съпругата му често изпускаше въздишки на едва прикрито въннение и притеснение. Алрик пък от време на време поправяше преувеличенията на сестра си, докато Хенгист просто кимаше утвърдително и мълчаливо, докато се грижеше за удобството на господарите си.

Сър Редвалд посрещна двамата непознати с недоверчиво любопитство, но трябва да кажем, че след чутото, той изпита много по-голямо доверие към тях, отколкото Алрик.

— Е, доблестни господа, — каза невъздържано лейди Рикберт, когато дъщеря ѝ приключи страшния си разказ — радваме се, че сте наши гости и имаме възможността щедро да ви се отблагодарим.

— Остави това на мен Елфледа — каза съпругът ѝ и започна да предлага на ловците най-различни награди.

— Опасявам се, — отговори Уилфред — че колкото и да сте щедри, ние не бихме могли да приемем нищо повече от това, което дъщеря ви сама ни предложи, тъй като предоставихме услугите си нея и не би трябвало да ни се заплаща два пъти за една и съща работа. Ако и братовчед ми можеше да говори, щеше да потвърди думите ми — и като го ритна незабелязано под масата, Бьорн кимна утвърдително.

— Така да бъде. Вие сте честни англичани и не бих си позволил да ви противореча — след това сър Редвалд прошепна нещо на Хенгист. Той се качи на горния етаж и след минута се върна с две

кожени кесии, съдържащи определената от Милдрит сума. Рицарят ги пое от слугата, за да ги връчи сам в ръцете на двамата мъже.

След вечерята, лейди Рикберт и дъщеря ѝ, която беше силно уморена от няколкодневния преход, пожелаха лека нощ на всички и се оттеглиха в стаите си. Хенгист се присъедини към масата и петимата мъже започнаха оживена веселба, подсилена с много вино. Само монахът бе по-въздържан от останалите и в пиенето и в разговорите. Карл остана при тях, но скоро умората от следобедните упражнения го пребори и той незабелязано заспа на една скамейка до стената.

Уилфред свали от пояса си ловджийския рог и го постави на масата, при което сър Редвалд го изгледа с почуда.

— За какво ти е този рог сега? Ако искаш още вино, просто кажи на слугите. Надуеш ли рога, неизменно ще обезпокоиш жените — каза му той.

— Не, драги ми домакине, — засмя се ловецът — освен за надуване, този рог служи и за пиене. Сега ще видиш — при последните думи изумлението на рицаря се удвои и той също се засмя гръмко. Ловецът обаче не каза нищо, а само извади едно малко парче дърво във формата на клин и го постави вместо тапа в тесния отвор на рога.

— Аха, такава била работата значи! — извика удивен сър Редвалд и сам напълни рога му до горе. — Да пием до дъно тогава — поде наздравица рицарят, която всички на масата тутакси понечиха да изпълнят. Само Уилфред се спря и отдръпна виното от устните си:

— Но за какво ще пием? — попита той.

— Как за какво? — сепна се домакинът — За благо на Англия и наше собствено!

— Ами за краля? На него ще му трябва късмет сега — каза ловецът и хвърли изпитателен поглед към суровото лице на рицаря. То обаче остана безизразно и Уилфред не успя да отгатне дали е сгрешил с този въпрос или той е попаднал право в целта.

— Разбира се, че и за него — намеси се Алрик, който досега мълчеше.

— Мислех, че папа Александър Втори е против него? — продължи гостът.

— Да, но аз служа на Бог, не на папата. Може и да съм свещеник, но преди всичко съм англичанин, а на такъв подобава да подкрепя

краля си, нали? — този път Уилфред бе изгледан въпросително.

— Иска ли питане? И все пак, — отговори той хладнокръвно — ние сме обикновени ловци и едва ли бихме били полезни в предстоящата война.

— Каква ти война, всичко ще се реши в една битка. Пък и не е нужно да се безпокои цяла Англия заради някаква си норманска измет, чиито скандинавски предци са не по-цивилизовани от свинете в кочината — каза сър Редвалд и с това прекрати дебата по темата.

Сътрапевниците започнаха да разговарят на по-приятни теми, разрешаващи и на Хенгист да вземе думата, който досега си позволяваше само да слуша. Не след дълго, всички бяха видимо пияни, дори и Алрик, който пи най-малко. Веселите мъже се отдадоха на борба с ръце, изключително известен начин за развлечение и в днешно време. Уилфред сложи лакът на масата, а срещу него първо застана слугата. Хенгист показва изключителна издръжливост, но след няколко минути младостта и силата на ловеца взеха връх и той притисна ръката на съперника си в масата. За негово най-голямо възхищение обаче, монахът успя да го победи, което се дължеше може би най-вече на относителната му трезвеност. Най-малко трезвен от всички пък бе Бьорн. Разбираемо, той не вземаше участие в разговорите и се бе отдал изцяло на пиенето. Въпреки това неговото телосложение му позволи да удари с гръм и трясък ръката на Алрик в дървената маса.

Така завърши скромния пир и скоро всички се приготвиха да си лягат. Хенгист отиде в кухнята, където спяха слугите, а сър Редвалд и Алрик се качиха на третия етаж. За гостите нямаше място и те, подобава на простия им произход, се хвърлиха изморени на сеното в конюшните на приземния етаж.

На сутринта кучешки лай извади ловците от пиянския им сън. Тъкмо се съмваше. Бьорн направи няколко знака на Уилфред и се отправи към Тангниостр, който ако читателят си спомня, беше конят му. Без излишни движения и без да издава какъвто и да било звук, той хвърли бързо седлото на гърба на коня и се обърна да приготви за път и другия. През това време Уилфред, който бе съобразил, че лаят вероятно беше събудил и други от спящите в къщата, подаде главата си през вратата и започна внимателно да се оглежда през смътната зора, след което на свой ред също даде знак на Бьорн. Последният изведе

конете и с тихи стъпки двамата ловци се отправиха към източната градска порта.

Едва я преминаха и чува някой да ги вика. Познаха гласа на монаха и спряха да го изчакат. Тъй като яздеше младото конче, след по-малко от минута се озова пред тях и като ги поздрави с „Рах Vobiscum“^[1], запита:

— Защо така нетърпеливо ни напускате? Нима баща ми да ви се е сторил толкова лош домакин, че от бързане да забравите този прекрасен кон? — каза Алрик и потупа жребчето по шията.

— Напротив, — отговори Уилфред с усмивка — толкова добре ни посрещна, че дори решихме да му оставим подарък, подарък който ти си яхнал сега. Знаем, че почтеният сър Редвалд не би го приел, затова побързахме да си тръгнем, преди да се е събудил.

Монахът слезе от коня и каза:

— Повярвайте ми, тази сутрин дълго ще спи. Снощното вино му дойде малко в повече. Но ако толкова бързате, трябваше да минете пак през северната порта.

— И на нас виното ни дойде в повече, та не бихме искали да минем през градската врява, приятелю. Ще заобиколим отвън докато стигнем пътя.

— Както желаете. Аз пък ще се отбия при абат Бертвалд в манастира. Ако си спомняте вчера минахме покрай него малко преди да влезем в града.

— Ще се радваме на вашата компания, отче — каза на свой ред ловецът и тримата поеха по общия си път.

Няколко мили след като излязоха на пътя, забелязаха в далечината на запад осветените от слънцето камъни на абатството. Пътниците спряха. Ловците се сбогуваха с доскорошния си познайник, а той на свой ред отвърна:

— Е, приятели, ще се моля за благополучното ви връщане. Сбогом и нека Господ бъде с вас!

След като се разделиха с него, Уилфред заговори на Бьорн на език, който свещеникът не би разбрал, дори да го беше чул:

— Може пък скоро да поискам и по-голяма награда за живота на момичето от това злато! — и смеейки се, подхвърли кесията в ръцете на Бьорн.

Едрият мъж я прибра при собствената си кесия, докато пригласяше на Уилфред с гръмкия си смях и като направи усилие да придаде на лицето си сериозен вид, отговори на същия груб език:

— Стига глупости! Хайде, че ни чакат.

Двамата мъже изчакаха да загубят монаха от поглед, обърнаха конете си и препуснаха устремено.

---

[1] Pax Vobiscum — Мир Вам на латински. ↑

ГЛАВА VI

Ние обаче ще оставим двамата ловци да продължат пътя си сами и ще насочим вниманието на читателя към добре познатия ни монах. Но преди да го проследим, ще си позволим най-напред да опишем мястото, където отиваше.

Историята на манастира обхващаше сравнително къс период от време. Той беше построен преди около век и половина от сега описваните събития, но сам Алрик не знаеше точната година. Ще излъжем, ако кажем, че игумена не му я бе казвал, просто Алрик не бе обърнал особено внимание на стария абат, а се бе съсредоточил върху преписите, които правеше.

Всъщност с именно това се занимаваха както настоящите, така и предходните и още по-предходните обитатели на абатството. Монасите, построили тази своя нова и безспорно свята обител, изпървом са изпълнявали задълженията си към Бога в един стар и слабо защитен манастир.

Той бил разположен почти на самия морски бряг, поради което монасите се изхранвали предимно с риболов, когато разбира се не постили. В такъв период от годината те разчитали на част от реколтата на местните миряни.

Една пролет, докато всички били трескаво заети с приготвленията за приближаващия празник и по-конкретно — Велик ден, неочаквано божият храм станал плячка на езичниците от север. Викингите пощадили сградата и живота на християните, но изгорили и осквернили почти всички книги и текстове — както религиозни писания, така и исторически хронологии. Тези, които по чудо били спасени, по-късно умело били възстановени и преписани за поколенията.

Докато миряните гледали на вярата на езичниците като на заблуда във фалшиви богове, тези свещеници виждали в нея култ към сатаната. Затова те решили да вършат тази дълга работа не в

дотогавашната си обител, а някъде близо до крепостните стени на града, където биха били необезпокоявани.

Така било съградено новото абатство, което вече над сто и петдесет години лежеше в подножието на един горист хълм. Входът се предшествахше от няколко също толкова стари дървета, чиито корони сключваха клоните си в естествена арка, дори тунел, на пода, на който вече падаха изсъхнали листа и го покриваха с плътен килим. При изгрев и залез, този килим, като че ли бе изтъкан от златни нишки.

Алрик мина по него и почука на масивната дървена порта, обкована с желязо и тук-таме стомана. След малко прозорчето се отвори и той съзря зад него лицето на един от монасите.

Той беше станал, за да се приготови за сутрешната молитва, която обитателите на манастира отправяха заедно. Поради тази причина и Алрик бе осутил тихото заминаване на ловците. След като се поздравиха, двамата мъже се отправиха към храма. Те бяха първите посетители за деня, но малко по малко залата се изпълни. Службата както винаги водеше стария абат. Когато тя приключи, Алрик понечи да се отправи към изхода, но една ръка тупна на рамото му и го спря.

— Абат Бертвалд!

— Мир вам, Алрик! Кога пристигна и защо не ми се обади?

— Снощи, абате, но не исках да смущавам нито спокойствието ви снощи, нито молитвата ви днес — отговори му монахът с усмивка.

— Как е чичо ти? Успя ли състраданието ти да го утеши?

— Не съвсем. Там, където един свещеник се проваля, една жена успява. Сестра ми, Милдрит, успя да внесе малко радост в живота му. На мъжкото сърце не му трябва състрадание, а само да бъде развеселено и разсеяно от тежката загуба.

— О, Алрик, жените са и спасение и гибел — въздъхна Бертвалд.

— Сестра ми е добре възпитана, абате, без да смятаме моите и божии напътствия. Знаете, че баща ѝ е доблестен рицар.

— А той още ли не може да понесе смиряването ти? — попита го равнодушно абата, все едно че отговорът му вече е известен.

— Минаха доста години вече, а и раждането на Карл му донесе утеха.

— Какъв глупак, мисли си, че поколението му ще бъде негово, а всъщност всички сме само Божии чеда — с укор каза абатът.

— Не упреквайте егоизма му прекалено, — отговори с плам на ревностен защитник Алрик — просто не иска благородничеството, което е спечелил през живота си да се изгуби напразно.

— Нито ние, нито делата ни са вечни приятелю, — поклати неодобрително с глава Бертвалд — помни това! Само с молитви можем да спасим душите си. Но да оставим този разговор за друг път. Ела да закусим.

След закуската, която му се стори твърде оскъдна в сравнение с тези по време на пътуването и особено докато беше на гости на чичо си, нашият герой се осведоми относно работата в манастира докато го нямаше. Последва отново също толкова оскъден обяд, колкото и закуската, след което Алрик се усамоти в камбанарията, за да се посвети изцяло на собствените си мисли. Не бяха минали и няколко минути и откъм врата се чува бесни удари и викове. Монахът долови гласа на Хенгист и веднага побърза да слезе.

Когато се озова пред портата, монасите вече я бяха отворили, тъй като познаваха слугата и той не за пръв път бе посещавал манастира. Изпотен и задъхан, те не го оставяха да си поеме дъх, а му отпращаха всевъзможни въпроси и упреквания.

— Тишина! — разнесе се гласът на Бертвалд, който също бе принуден да остави делото си, за да провери каква е тази врява.

— Алрик се приближи до слугата, поднесе му един голям бокал с вода и като го остави да си поеме дъх и да отпие от него, го запита:

— Кажете Хенгист, какво се е случило, че бягах все едно дяволът те гони?

Слугата обаче нищо не продума, а вместо това се втурна към камбанарията. Всички го последваха, но той бе прекалено бърз за тях. Понесе се напред все едно има крила на гърба си и с един скок се улови за въжето на камбаната и тя заби гръмко както никога преди това.

— Какво правиш?! Изкуфя ли вече дъртата ти катуна?! — сепна му се Алрик, докато другите го отстраняваха от въжето.

— Тревога, Алрик, бий тревога ти казвам! — най-накрая отговори, по-точно извика, Хенгист — А обясненията, после. Ако трябва и наказание ще понеса, господарю, но сега ти казвам, бий тревога.

Бертвалд даде знак на двама млади монаси да се заемат с камбаната, а той отведе Хенгист настрани, където би могъл да го чува, ако слугата благоволи да проговори отново. С тях тръгна и Алрик, а ги последваха и дузината любопитни монаси.

Без да бъде запитан, или по-точно запитан само с поглед, Хенгист започна обясненията си, които прозвучаха почти като небивалици:

— Селото братя, селото е опустошено, а работниците изклани като агнета.

— Кое село? — попита един от монасите.

— Как кое? Където са нивите на сър Редвалд и където работя цял живот, по дяволите! — сепна се слугата.

— Успокой се и кажи кой го стори — намеси се Алрик.

— Нортмените.

— Норманите — не съдържа учудването си един петнайсетгодишен послушник — мислех, че ще нападнат Лондон.

— Не норманите глупако, нортмените! — отвърна развълнуван Хенгист.

— Нортмените ли? — сега пък възрази един от по-възрастните — те не са посягали на земите ни от шейсет години насам. А и какво ще плякосат в едно село? То е по-бедно и от нас.

— Кой ти говори за плякосване. Не, това не е обикновен набег, а война. Кой напада едно село с триста дракона.

— Триста дракара^[1]! — възкликна ужасено Бертвалд. — Но това означава, че са цяла армия — може би десет хиляди.

— Десет хиляди и един — отвърна Хенгист. — Кралят им е с тях.

— Харалд Хардрада! — извика Бертвалд — само норвежецът е достатъчно хитър и опитен, за да се възползва в тези смутни времена.

— Някой трябва да предупреди графа — намеси се Алрик и повика да му оседлаят кон.

— Вече е направено — спря го Хенгист като вдигна ръка. — С мен имаше още един работник. Него изпратих направо в града.

Алрик се престори, че не го чу и възседна коня си, мислейки само за опасността, която бе надвиснала над семейството му в Йорк. Другите монаси бързаха да го последват, мислейки обаче как да спасят самите себе си.

— Не е нужно, — спря ги старият абат — норвежците са приели истинската вяра и вече не биха посегнали нито на Божия храм, нито на Божиите служители. Те не са вече свирепите викинги, които познавате от легендите.

Абатът се в кабинета си и като затвори врата след себе си, си прошепна „или поне ще се моля да е така“.

[\[1\]](#) Дракар — викингски кораб, чийто външен вид наподобява дракон. ↑

ГЛАВА VII

Лъчите на септемврийското слънце едва-едва проникваха през тесните отвори на залата и падаха върху самотния престол. С този ефект се целеше да се подчертае властта на седящия в него. Това налагаше залата да се осветява допълнително от свещи. Но престолът бе празен, а тишината бе нарушавана само от виенето на вятъра по коридорите и стълбищата. Макар и тиха, залата съвсем не бе празна.

Графът се бе разположил на масата за хранене, на която бяха насядали всичките му съветници и военачалници. Мълчанието се осмели да наруши най-възрастният от тях:

— Моркар, — само той измежду присъстващите си позволяваше да се обръща към графа на Нортъмбрия по име — Хардрада не може да превземе града без обсадни машини. Да го оставим да се опита и сам ще се откаже.

— Говорите за обсада, — намеси се друг — но докога мислите ще издържим? Та още дори не сме прибрали реколтата.

— Достатъчно дълго, за да извикаме на помощ краля — отговори възрастният съветник. За пет дни вестоносецът ще стигне до Лондон и още седмица, за да се придвижи армията. Можем спокойно да изчакаме две седмици, дори ви гарантирам, че нортмените вече ще са се отказали, освен ако не се напият и избият един друг преди това.

Още няколко от приближените на владетеля изказаха одобрението си за последното изказване. През това време графът стана и се поразходи из залата, като неумело се опитваше да скрие безпокойството си. Приблужи се до прозореца и отпрати взора си на юг. Замислен, той стоеше като замръзнал няколко минути, като накрая сведе поглед надолу и бавно седна отново на мястото си. Междувременно останалите продължаваха да развиват плановете си.

— Подгответе вестоносец — намеси се графът, който до този момент бе погълнат изцяло от собствените си мисли и хвърли бърз поглед към картата, разтворена на масата пред него. Чувайки думите му, на лицето на стария съветник се появи задоволна усмивка, а

погледът му шареше по лицата на другите. След това, мъжът даде знак на един от слугите да извика дежурния вестносец.

— Подгответе вестносец, — повтори отново графът — но не до Лондон, а до брат ми.

Толкова голяма бе изненадата на всички, че вместо да изразят недоумението си, започнаха мълчаливо да се споглеждат един друг, след което вдигнаха очи към графа, за да му искат обяснение. Той обаче вече се бе заел да пише писмото и не им обръщаше никакво внимание.

В това време повиканият вестносец влезе, застана на известно разстояние от графа и изчака да бъде завършено писмото. Графът му го подаде и го отпрати, чак след което срещна въпросителните погледи на събеседниците си. Изпусна тежка въздишка и им отговори:

— Кралят няма да дойде. Не би оставил южния бряг незащитен. Ще го известим за нападението след битката. Точно така, заедно с армията на Едуин ще нападнем наглите нашественици. Ако се затворим в града, ще дадем шанс на нортмените да се отправят към Лондон и да превземат незащитения град. Не бива да им даваме това време, затова още утре ще излезем срещу тях.

— Дори и с войниците на брат ви, норвежците ще ни превъзхождат двойно по численост — каза сър Редвалд, който седеше в дъното на масата, но до сега не си беше позволил да изкаже мнение по създалата се безизходна ситуация.

Графът го погледна с отчаян поглед и прошепна:

— Може би слугата ви преувеличава, знаете ги какви са простите селяни... пригответе се рицари мои и не забравяйте да се помолите довечера, защото утре Бог ни е приготвил тежко изпитание.

Едуин, графът на Мърсия и по-голям брат на Моркар, вероятно не би одобрил този план на действие, но предвид скорошно насрочената среща, той нямаше време за отговор. Моркар знаеше това и не се съмняваше, че Едуин ще му се притече на помощ, затова се отказа от по-нататъшни размишления и се отдаде изцяло на приготовления за утрешния ден. Военната стратегия също бе оставил на по-опитния си брат, предупреждавайки го в писмото за вероятните сили на противника.

След решението на графа, целият град закипя от работа и приказки. Старият рицар си проправяше път измежду този жужащ

пчелен кошер, като непрекъснато избутваше хората от пътя си. Същите тези хора, които в мирно време му правеха път и не забравяха да го поздравят, сега бяха обладани изцяло от собственото си безпокойство. Едни тичаха към домовете си, други се тълпяха и викаха, трети пък продължавайки досегашната си работа, допринасяха още повече за хаоса, който сега цареше в Йорк.

Нощта премина също толкова бързо, колкото се и спусна. Градът осъмна в невероятен контраст с вчерашното оживление. Войниците вече бяха отвъд защитните стени и бързо се губеха в сумрака на хоризонта. Мястото на определената среща между войските на двете графства не бе далеч, но имаше и предвидено време за обмисляне на бойните действия. Жителите мълчаливо наблюдаваха, докато и последните редици не изчезнаха и гражданите започнаха малко по малко да се разотиват по къщите си. Нямаше тържествено изпращане. Нямаше го воят на фанфарите, само този на уличните песове.

Семейството на сър Редвалд също беше сред тълпата изпращачи — всички, освен Алрик, който се бе върнал в манастира. Хлапакът Карл се бе покатерил върху бойниците, е, с малко помощ от страна на Хенгист, и бе единственият, който кипеше от жизнерадостност в очакване на бащините си подвизи. Съпругата на рицаря умело прикриваше страховете си — тя първа предложи да се прибират, като че ли маршът на войската ѝ бе напълно безразличен. Дъщеря ѝ неохотно, но смирено я последва.

Уговореното място се намираше на не повече от две мили южно от града и представляваше нисък блатист терен, набразден с напоителни канали и заобиколен от юг с ниски хълмове, от запад граничещ с река Оуз, а от изток все още неожънати класове блестяха на светлината на изгряващото червено слънце. Почвата, или по-точно калта, беше трудно проходима за пешаците.

Армията на граф Моркар тъкмо пристигна, когато войниците ясно дочуха гласове и стъпки. Малко след това зад близкия хълм се показаха първите редици от конницата на Едуин. Самият граф на Мърсия слезе от коня, поздрави брат си и го запита:

— Е братко, какво е положението? — Моркар умишлено бе спестил точната численост на нападателите в писмото си, но сега не можеше да я скрие.

— Всички сведения, с които разполагам, са от едни слуги, прости селяни от Рикол. Доколкото може да се разчита на преценката им, нагоре по течението на реката са придошли и дебаркирали триста кораба — като доказателство за притеснението си, графът започна внимателно да оглежда и изчислява доведеното подкрепление.

За разлика от него, на по-опитният Едуин му трябваше само един поглед, за да прецени ситуацията:

— Повече са от нас.

— Не мисля, че биха могли да предвидят нашата контраатака. Сигурно е, че очакват от нас да се защитаваме в града — отвърна графът на Нортъмбрия.

— А защо не постъпи именно по този начин, а реши да ги посрещнем на това голо поле?

— Сред норвежците е имало и англичани.

— Тостиг? — учуди се Едуин — Ах, този предател, трябваше кралят да го преследва до край!

— И аз съм сигурен, че е той. Затова бях убеден, че ако се скрием, той ще насочи Харалд Хардрада и пасмината му на юг. Тостиг не може да си върне Нортъмбрия сам, но заедно с норвежкия крал могат да превземат столицата, а с нея и цяла Англия. Точно за това мисля, че са дошли.

— А защо тогава не нападнат Лондон по море, а ще губят толкова време и сили в пътуване по суша? — продължаваше да недоумява Едуин.

— Вероятно Хардрада си мисли, че Харолд е свикал повечето си сили на юг, за да се противопостави на Уилям, а Тостиг го е убедил първо да превземат изоставените и слабо защитени северни графства.

— И добре са сторили. Ето, чети — нареди новопристигналият и извади едно писмо изпод бронята си. Граф Моркар разгъна листа и позна красивия почерк на тяхната сестра:

„Скъпи братя, кралят се завърна след дълго очакване на норманските кораби, които така и не се появиха. Провизиите привършваха и Харолд бе принуден да разпусне мъжете за жътва. В случай че херцогът все пак се появи и стъпи на английска земя без съпротива, бъдете

готови за поход, с който да изпълните дълга си. Нека Бог да пази Англия.

П.П. По Божията воля, идния месец ще даря краля с наследник.

12 септември на 1066

Едит“

— Нямам търпение да видя изражението на предателя Тостиг, когато ни види срещу себе си — каза графът на Нортъмбрия като приключи с четенето. — Ако страхливецът побегне, лесно ще натикаме нортмените обратно по корабите им.

— Да вървим тогава — решително отсече брат му и се зае да инструктира войниците относно предстоящата среща с врага.

Общо взето планът му бе следният: да изчакат настъплението на неприятеля към града и да го посрещнат на отсамния бряг на канала, където бързо ще изравнят силите, разбивайки викингската стена от щитове. Хората му, които бяха по-малобройната част от обединената армия, щяха да заемат десния фланг, до река Оуз, преграждайки основния път към Йорк, докато Моркар трябваше да разпростре редиците си наляво, за да попречи на нашествениците да заобиколят откъм изток.

ГЛАВА VIII

Милдрит беше застанала на външните стълби и се бе облегнала на парапета. Стоеше там вече няколко часа. Чакаше баща си да се завърне, точно както той я бе чакал преди два дни, или поне някакви вести от графа и битката. Девойката последно се бе хранила предишната вечер, но сега нито мислеше за храна, нито въобще чувстваше глад.

Изад последната къща в края на улицата се показва силует, който първо я разочарова, но после ѝ вдъхна надежда.

— Някакви вести? — запита тя Хенгист, който бе пратила за трети път до стражите на портата за да донесе някакви новини, ако имаше такива. Стражите биха наказали сурово нахалството на досадния слуга, но те много добре знаеха, че служи на сър Редвалд. Нещо повече — много добре знаеха кой го изпращаше в този момент. По бързата му походка, тя разбра, че този път е узнал нещо.

Денят вече минаваше, а градът тепърва взе да се раздвижва — чуваха се уплашени гласове и новините започнаха да се разгласяват мигновено из всички улици на Йорк.

— Да, но се боя, че не са добри подарке. Графът се връща, но пленен...

— А баща ми? Видя ли го край него? — прекъсна го тя с думите, при изричането на които, лицето ѝ придоби още по блед оттенък.

— Още са далеч и не успях да различа лицето му сред тези на останалите, но не се съмнявам, че графът го е запазил край себе си в битката. Щом той е жив, вероятно и рицарите му са с него — отговори слугата, като изразяваше увереността си не само с думите и тона си, но и с непоклатимия си израз и вдигнатата глава, нещо, което рядко се наблюдава при слугите.

В това време по-страхливите се прибираха по домовете си, а по-смелите се отправиха към южната порта, за да посрещнат графа и да разберат по-скоро съдбата си от нортмените. Това, което учуди всички, бе, че нямаше такива сред тълпата войници, премина зад стените.

Видяха само англичани, дори познаха лицата на някои от бившите си управници, сред които и това на бившия си граф — Тостиг Годуинсън, срещу когото преди година мнозина от Нортъмбрия въстанаха и който бе позорно прокуден от брат си, тогава само граф на Уесекс — Харолд.

Моркар и Едуин вървяха пеш и без оръжие. Всъщност всички оцелели от войската им бяха обезоръжени, а конете влачеха в носилки тежко ранените, за които беше невъзможно да ходят сами. По вида им се добиваше ясна представа, че това не бе стратегически водена битка, а пряк сблъсък на силите. Само благоразумието на графовете да се предадат беше спасило армията от пълен разгром, а оцелелите от това да утолят жаждата на земята с кръвта си.

Тостиг даде разпореждане на някои от хората си и те се разпръснаха да изпълнят нареждането му. Дори някои от гражданите се присъединиха към тях, сякаш Тостиг не е преставал да бъде владетел на тези земи.

Премеждията, озлоблението и страстта за мъст през последната една година бяха състарили по-малкия брат на Харолд и макар да бе в разцвета на мъжествеността си — четиресет годишен, изглеждаше слаб и посивял. В противоположност на това, движенията и погледът му бяха нервни и несигурни. Той дръпна юздите на коня си и като сви встрани, разкри пред погледа на Милдрит фигурата на сър Редвалд, която предизвикваше точно обратните впечатления у зрителя — лекотата, с която носеше ризницата си, засвидетелстваше за неговата непоколебима от възрастта му сила, а хладнокръвното му поведение излъчваше смирение след претърпяното поражение и по-конкретно, това над гордостта му.

Макар и победени, изморени и с неизличими рани, йоркските воители поддържаха безупречен строй, което беше и причината Милдрит да не успее да се добере до стария рицар. Той знаеше, че семейството му е там и го гледа. Чак когато вече подмина дома си, той се спря за миг, обърна глава назад и хвърли един-единствен поглед към съпругата си. Лейди Рикберт отлично го познаваше и силно се притесни от това, което бе скрито в погледа. В съзнанието ѝ изникнаха думите „прости ми“, които бяха по-ясни, отколкото ако бяха изречени.

Лейди Рикберт даде знак на дъщеря си и влезе в къщата. Милдрит хвана ръката на братчето си, което бе по-скоро разочаровано, отколкото тъжно, и я последва. Само Хенгист остана навън да

наблюдава шествието. Другите слуги също продължиха да следят зловещата сцена, но от прозорците на кухнята.

— Емма, върни се обратно! — извика една от тях на малката слугиня, която бе отишла при Карл. Тя се престори, че не чува и с детската си наивност седна до момчето.

— Всичко е наред, — започна да утешава по-скоро себе си, отколкото децата си лейди Рикберт. — Важното е, че баща ви е жив и здрав. Все пак е по-добре, че градът ще остане в английски ръце, макар и безкрайно алчни. Кой знае каква щеше да бъде съдбата ни, ако нортмените бяха нахлули в града. Сега едва ли животът ни ще се промени кой знае колко. Е, ще загубим малко от приходите си, вероятно и част от земите ни ще бъдат конфискувани, но с божията помощ всичко ще се оправи.

Тези думи обаче вдъхнаха надежда само на Карл. Милдрит отлично знаеше, че баща ѝ бе един от бунтовниците, възпротивил се миналата година срещу управлението на Тостиг. Тя се опасяваше от много по-печална съдба от тази да загубят няколко ниви — страхуваше се сър Редвалд да бъде екзекутиран.

Денят преваляше и слънцето губеше все повече от светлината си, докато накрая се оцвети в червено. Беше изминал час, може би два, а никой не бе помръднал от мястото си. Изведнъж се чуха стъпки и врата се отвори с трясък, който едва не я отскубна от пантите ѝ. В трапезарията веднага нахлуха петима от хората на Тостиг. Бяха с все още непочистени от кръвта брони. Огледаха се, направиха няколко крачки и сграбчиха Милдрит и братчето ѝ.

— Но какво правите, къде ги водите?! — опита се лейди Рикберт да препречи пътя им, но двама от мъжете я блъснаха встрани.

В същия миг прага пристъпи сър Редвалд и като стисна за ръката този, който явно командваше останалите, обърна се към него с по-скоро заповядващ, отколкото умоляващ тон:

— Не е нужно Освалд, те ще ви придружат без да се противят — след което рицарят кимна утвърдително на Милдрит.

— Заповедта на Тостиг, сър, е всички зложители да бъдат вързани — отвърна му мъжът, който явно се казваше Освалд.

— Уверявам те, че в това число не е смятал жените и децата — продължи да настоява старият рицар с малко по-смекчен тон.

— Съжалявам, сър, но аз изпълнявам каквото ми се каже. Ако оспорвате нарежданията на новия си владетел, то говорете с него или пък да се бяхте били по-добре тази сутрин — отсече командващият, при което останалите четирима мъже избухнаха във всеобщ и унижаващ присмех.

Но сър Редвалд в този момент не даваше и пукната пара за достойнството си.

— Нека поне да им приготвя един от конете си. Не е прилично една дама да върви пеш — но не думите му, а няколкото сребърни монети, които пусна в ръката на Освалд, оказаха влияние над мъжа.

— Добре, само по-бързо, нямам цял ден за губене.

— Хенгист, ела тук и ми помогни — заповяда рицарят, а слугата го последва.

Когато слязоха долу, господарят затвори вратата след себе си. Извади изящно изработен пръстен от пазвата си и го сложи в ръцете на Хенгист.

— Вземи това и започвай да оседлаваш кобилата, като ме слушаш внимателно. Това е печатът на графа. Даде ми го, за да напиша писмо, с което тайно да предупредя краля за грозящата го опасност. Аз обаче имам друга работа, затова ти ще го напишеш и изпратиш вместо мен.

— Но аз не умея да пиша, сър — възпротиви се слугата.

— Не ме лъжи сега упорито магаре такова, знам, че Алрик те е научил. Напиши го на латински, та ако някой от хората на Тостиг се добере до него, да не може да разбере съдържанието му. До час да си го пратил по бърз и преди всичко сигурен куриер. Всъщност... — замисли се за миг господарят — нищо не пиши. Твърде е рисковано. Ти сам ще известиш краля, а пръстенът ще бъде потвърждение за думите ти, както би бил печатът му върху писмо. И помни, че трябва да го пазиш като светия Граал.

Докато траеха наставленията на сър Редвалд, кобилата вече бе готова и слугата я изведе отвън, където вече бяха и хората на Освалд, заедно с уплашената девойка и нейното братче.

— Не се тревожи дъще — обърна се рицарят към Милдрит. — Ще ви отведат в лагера на норвежците, — при тези думи, съпругата му едва се задържа на краката си — но не се страхувай, ще бъдете пазени от англичани. Макар и предатели, те все пак са цивилизовани хора.

Тостиг и Моркар уговориха размяна на провизии срещу зложници след пет дни. Не се противи и времето бързо ще мине.

Сломеният рицар се обърна и към сина си:

— Дръж се момче и се грижи за сестра си. Загърби малко смелостта, на която съм те учил и понеси мъжки изпитанията, които Бог ти изпраща толкова рано.

Лейди Рикберт беше вцепенена и дори не можа да се сбогува със сина и дъщеря си. Ледените ѝ сълзи се стичаха по горещите бузи докато наблюдаваше как ги отвеждат.

Освалд и хората му ги качиха на оседланата кобила и се отправиха към южната порта. Когато се изгубиха от поглед, без да се бави старият рицар се качи на коня си, макар животното да не бе отпочинало след тежката битка, и се насочи към източната порта на града.

За пръв път в живота си, лейди Рикберт се почувства самотна в собствения си дом.

ГЛАВА IX

Тостиг и хората му се бяха сдобили с коне при посещението си в града и не обръщаха внимание на това, че повечето от заложиците ходят пеш.

Последният слънчев лъч изчезна и дневната светлина бързо се здрачаваше. В далечината, вдясно от пътя се стелеше дим и Карл проговори за пръв път от както ги бяха отвели:

— Наближаваме, погледнете, това трябва да е пушекът от лагерните огньове.

Мнозина от пленените се изпълниха с отчаяние, което не след дълго премина в ужас. Димът не беше от лагера на нашествениците, а от опожарените къщи и хамбари на селцето, което бяха опустошили по пътя си към Йорк. Ако не се свечеряваше, пред погледа на заложиците щеше да се разкрие в пълната си яркост картина — ужасна картина на изклани като животни селяни и изгорени тела. Само Тостиг и хората му я бяха виждали, тъй като бяха взели участие в рисуването ѝ, но дори и те не желяеха да ѝ се любуват отново.

Той ускори ход, давайки същевременно знак на подчинените си в края на колоната да сторят същото — заяви, че не иска да пропусне пира, който нортмените несъмнено бяха започнали да подготвят веднага след победата.

Селото остана зад тях, а Милдрит познаваше отлично местността и знаеше, че скоро ще наближат реката, но когато го сториха, тя и останалите заложици съзряха съвършено непозната гледка.

При външната страна на един от завоите на реката, където се беше образувала широка и плитка ивица, бяха закотвени стотици от безподобните викингски кораби, които бяха всявали ужас по тези места от няколкостотин години — всеки път, когато драконовите им глави се подаваха от север над морските вълни.

Характерната им форма ги правеше едновременно надеждни в открито море и подвижни в речни води. Сега, в светлината на здрача, палубите им се сливаха с черните води на реката, а огньовете на брега

вдъхваха живот с блещукащата си светлина на и без това изразително изработените им глави.

На брега бяха изникнали множество палатки и навеси, набързо издигнати от нортмените. Милдрит се запита как не бе чула тази неопишуема шумотевица, която сега кълтеше в ушите ѝ. Навсякъде около огньовете, на които се печеше най-различен добитък, се бяха насъбрали цели орди от нортмените, които изпълваха пространството над лагера с пиянските си песни и викове. Навярно шумът от реката прикриваше, или по-скоро се смесваше с тях и ги правеха неразпознаваеми отдалеч, но отблизо нямаше сила, която да може да ги заглуши.

Англичаните прекараха Милдрит, Карл и десетките други, споделящи съдбата им, направо през тълпата и навсякъде откъдето минаваха, песните секваха и бяха заменени с неразбираеми хули и закани. Накрая шествието мина покрай една голяма шатра, пред която Тостиг се спря и слезе от коня. Той нареди на Освалд да се погрижи за пленниците и влезе в нея. Останалите продължиха и след малко стигнаха мястото, явно определено за тях. В песъчливата почва се издигаха наскоро изсечени и здраво забити колове, за които вързаха пленниците. Те не бяха прилепени към самите стълбове, а само бяха свързани с тях с помощта на дълги по няколко метра корабни въжета по начин, че да можеха да стигат до реката, за да вършат нуждите си.

За тях нямаше огън, който да ги топли през нощта, нито навес, който да ги предпази, ако завали. Над главите им се очертаваше новата луна, по-тъмна и от черното небе. Само няколко факли ги осветяваха, за да могат оставените пазачи да ги виждат и да следят всяко тяхно действие.

На сутринта Карл се събуди пръв измежду завързаните и побутна с крак сестра си. Тя се стресна и също отвори очи. Не бе разбрала кога и как е заспала. Явно снощната врява, която първо и се стори непоносима, се бе превърнала във фон на пейзажа и я бе унесла. Сега обаче не се чуваше нищо друго, освен плисъка на водата, стъпките на няколкото постови и хъркането на спящите. Огньовете все още пушеха, но всички — и нортмените и англичаните бяха налягали кой, в каквата поза го бе заварила умората.

От вътрешността на лагера се приближаваха три силуета, на които се налагаше да заобикалят заспалите. Те се отправиха към

голямата палатка, недалеч от която бяха завързани пленниците. За жалост входът ѝ бе от противоположната страна и Милдрит не успя да види лицата им, но думите, които единият от тях размени с пазача, макар и неразбираеми, ѝ се сториха като да бяха изговорени от познат глас.

— Вероятно е някой от тези, които ни доведоха, макар че те всички ми се сториха англичани — каза си девойката и тръгна към водата, където да умие лицето си. Всъщност тя се опитваше да се приближи до палатката и да дочуе нещо от водения разговор, ала въжето се оказа твърде късо и усилията ѝ останаха напразни.

Не след дълго тримата мъже излязоха и един от пазачите ги доведе до мястото, където бяха завързани заложниците. Както бе седнала на земята, Милдрит вдигна глава и позна, че двама от водените бяха ловците. Същите ловци, които преди няколко дни бяха спасили нея и спътниците ѝ и ги бяха съпроводили до дома им.

— О, Уилфред, о, Бьорн, приятели мои — рече със съжаление тя. — И вас ли плениха тези варвари? Нима се свършиха войниците и управниците, та вземат за заложници жени, деца и почтени хора като вас.

— Не, за нас няма приготвени въжета, момиче — отговори едва доловимо и със сведена глава Уилфред.

— Нима ще ви убият? — отговори с нескрито безпокойство Милдрит, след което погледна към коловете, за да се увери в думите му, които погрешно бе разбрала.

— Друга е съдба ни, защото друга и история ни... — в този момент той бе прекъснат от Бьорн, който му прошепна няколко думи на странния език, неразбираем за девойката, въпреки че звучеше подобно на англосаксонския^[1].

— Ти говориш? — учуди се момичето, опитвайки се да си спомни всичко, което знаеше за ловците и да проумее какво точно става.

— Да, — отговори вместо него Уилфред — просто не говори вашия език.

— „Вашия език“? Значи вие сте едни от тях, едни от езичниците! — най-сетне проумя девойката.

— Аз съм християнин не по-малко от вас — оправда се Уилфред и като доказателство се прекръсти пред очите ѝ. — Но ако чрез

„езичници“ искате да кажете викинги, то да, ние сме такива — заяви гордо мнимият ловец и се наведе към нея, за да не чуват останалите пленници разговора им.

Това му действие обаче предостави чудесна възможност на Карл, който бе седнал до сестра си и слушаше разговора, да се изплуе в лицето му.

— Долен предател! — обиди го на свой ред Милдрит.

— Не, аз не съм от тези, които ви доведоха в лагера — изрече с презрение Уилфред.

— А името ти... а как говориш езика ни?

— Името, дадено ми при рождението, бе Ари, но с вярата приех това, с което вече ме познаваш. Колкото до езика, в отминалите дни на мир, баща ми беше принуден да лови риба и когато я търгуваше, често ме взимаше на кораба си. И ето че сега това се оказва полезно.

— И каква е ползата? Нима поздравявахте селяните, преди да ги изколите като животни — изрече възмутено девойката и посочи с навлажнените си очи все още носещият се в далечината пушек.

— За тези зверства е отговорен най-вече капитанът, който е сега с нас — Уилфред имаше предвид третият мъж, който ги доведе до пленниците. — Ние с Бьорн още не се бяхме върнали при войската си.

— А участвахте ли във вчерашната битка?

Вместо да отговори, Уилфред се извърна и замислено прикова поглед в палатката, сякаш разсъждаваше над случилото се в нея преди минути.

— Нямам какво да ви кажа повече. От мен се очаква да задавам въпроси на заложниците, а не да отговарям на техните — отсече Уилфред и сам се учуди на влиянието, което тази англичанка имаше над него. Наруга се за проявената слабост и заедно с двамата си спътници се върна обратно в палатката.

Ние обаче ще оставим пленницата да се съвземе от преживяната изненада и да обмисли току-що наученото, като се върнем малко назад, за да проследим какво се случи, когато Уилфред, Бьорн и другият мъж с тях, влязоха първия път в палатката.

Двамата норвежци, представили се за ловци, все още бяха в английски дрехи, а неразбираемият език от разговора при входа, който девойката бе доловила, очевидно бе датски^[2]. В разказа си тук обаче,

ние ще представим на читателя ако не точен, то поне донякъде достоверен превод.

В дъното ги очакваха други трима души, чиито столове бяха наредени един до друг. Единият човек, който беше от единия край, бе юноша, а този по средата минаваше петдесетте. Въпреки разлика във възрастта им, приликата беше очевидна и лесно можеше да се отгатне, че бяха баща и син. Третият пък на години бе някъде между тях. И тримата бяха обърнати с лице към входа и когато при разтварянето на плаща проникна светлина, тя заблестя по златните връзки, крепящи дългите им ризи, с които бяха облечени, а ярките цветове веднага привлякоха вниманието на влизащите.

На земята, от едната им страна бяха поставени сандъци, рогозки и всякакви други предмети, чието предназначение беше да осигури кралско удобство на обитателя на палатката. В другия край пък бяха прилежно поставени меч, няколко щита, шлем и други бойни снаряжения.

Гостите застанаха в средата на палатката и се поклониха дълбоко, при което седналият в средното кресло им даде знак да се изправят. Лицето му не можеше да бъде сбъркано с никое друго, дори и да я нямаше короната, чиято красота донякъде смекчаваше строгия му поглед.

— Това са двамата разузнавачи, които повикахте, кралю — започна единият от гостите.

— Да, да, Флоси, благодаря ти — побърза да вземе думата Харалд Хардрада. — На вас също благодаря — обърна се към Уилфред и Бьорн — за това, че вашите сведения се оказаха толкова точни. Благодарете на Каменното око Орре, че ви даде възможност да се докажете. Именно негово бе предложението да изпратим вас на брега, преди самите ние да навлезем в устието на Хъмбър. Уилфред и Бьорн се поклониха на споменатото лице и след кратка пауза, кралят продължи:

— Флоси, вчера ти и екипажът ти се доказахте като смели и безпощадни воители. Безспорно пътуването през голямото море и живота в западната земя са ви калили и сега в битка струвате колкото десет кораба от моята флота, но пазете силите си за предстоящия поход до Лондон. Настоящата ситуация обаче изисква по-различен подход, поради което ти наредих да повикаш двамата разузнавачи. Заведи ги

при заложниците и нека определят кои са най-ценните сред тях. След четири дни йоркчаните ще ни снабдят с храна, коне и други необходими неща. Ще им предадем само част от пленниците, а по-важните ще вземем със себе си.

— Простете, но не е ли избрал англичанинът само важни хора, още като ги е взел за заложници — попита капитанът от Винланд^[3].

— Целта на Тостиг — намеси се принцът — е да си върне графството. Но първо е необходимо баща ми да добави и Англия към владенията си. Затова англичаните ще дойдат с нас срещу Харолд, а през това време трябва да задържим влиянието си над Йорк. Тостиг несъмнено е избрал важни клечки, но не само такива. Той е алчен, но и хитър. Сигурен съм, че не би желал да ядоса всички влиятелни и способни мъже в Йорк — ако всички му имат зъб, отново ще го свалят с бунт.

След като го изслуша, Флоси погледна към Харалд Хардрада, който кимвайки потвърди думите на сина си:

— Олаф е прав. Макар пътят ни и този на Тостиг да си съвпадат донякъде, в края на краищата всеки си има свои интереси. Вървете и изпълнете новото си нареждане — отпрати ги кралят с твърдост, засвидетелстваща за даденото му прозвище^[4].

Тримата мъже му се поклониха отново и излязоха от кралската шатра. Флоси поведе двамата приятели, за да се срещнат с пленниците — сцена, която вече представихме на читателя.

---

[1] Англосаксонския език — наричан още староанглийски, е стара форма на английския език, говорена в части от днешна Англия и южна Шотландия в периода от средата на 5-ти век до средата на 12-ти век. Той е също така много близък със старонорвежкия. ↑

[2] Датски език (също наричан нордически или старонорвежки) — древен германски език, който дава началото на съвременните датски, шведски, норвежки, фарьорски и исландски. През 11-ти век, той бил широко разпространен — говорел се от германските племена между Гренландия на запад, Русия на изток и Нормандия на юг. През средновековието, хората говорещи скандинавски езици са се разбирали един друг и са наричали този общ език „датски“. ↑

[3] Винланд — име, дадено на селище, основано от скандинавците в островите край Северна Америка след експедицията

на Лейф Ериксон в началото на 11-ти век (около 1000 г.). ↑

[4] Прозвище — Харалд III Сигурдсон — по-известен като Хардрада, в груб превод „строг владетел“. ↑

ГЛАВА X

Тук идва моментът, в който се налага да нарушим праволинейността на нашия разказ, не своеволно, а за да проследим старият рицар, който ако читателя си спомня добре, се бе запътил за някъде, веднага след като Тостиг отведе заложниците.

— Сър Редвалд е тук!? — учуди се Бертвалд, когато го известиха, че благородникът е вече в двора и чака да влезе в кабинета му. — Та той не ни е удостоявал с присъствието си тук от години. Откакто синът му постъпи при нас. Явно тези извънредни обстоятелства са способни да ни променят, дано към по-добро. Само се моля това, което Бог ни изпраща да е изпитание, а не наказание.

— Дошъл е преди всичко да разговаря с Алрик, абате — отговори младият монах, който бе посрещнал рицаря. Думите му породиха още по-голямо учудване върху лицето на абата от това, което бе изписано на лицето му преди секунди.

— Покани го да влезе и върви повикай брат Алрик.

Монахът отвори вратата и даде знак на рицаря да пристъпи в помещението, след което излезе да потърси Алрик.

Сър Редвалд влезе в стаята с бавна и тежка стъпка. Той все още бе с бойните си доспехи, които бяха достатъчно тежки и без да смятаме умората от проведената битка. Ризницата му обаче бе почти идеално чиста — все пак не бе прилично да стъпва на божия земя, целият окъпан в кръв.

Още не се бе приближил достатъчно и настоятелят на манастира побърза да го посрещне:

— Бъдете добре дошъл на това свещено място. Преди да ви оставя насаме със сина ви, бихте ли бил така добър да ми съобщите какво се случи днес. Ние действително видяхме, че се върнахте от бойното поле претърпели поражение, но също така, преди малко този, който пратих да наблюдава от камбанарията, ми донесе, че враговете вече са напуснали града. Какво означава всичко това?

Рицарят погали бавно брадата си и тъкмо да отвори уста, бе прекъснат от Алрик, който в този момент влизаше в стаята. Абата стана от мястото си, но рицаря го спря:

— Останете, именно за битката съм дошъл да говоря с Алрик.

— Добре тогава, — отвърна абатът, сядайки отново — разкажете ни какво се случи днес, за да знаем за какво да се молим утре.

Сър Редвалд си пое въздух, по което монахът разбра, че разказът му ще бъде труден. Той подкани баща си да се настани удобно на една пейка и сам седна до него.

— Тази сутрин в Йорк ни видяха да напускаме града в не особено висок боен дух и да се връщаме още по-унили след поражението, но истината е, че не така прекарахме деня. Още след две мили силите и увереността ни се възродиха, когато посрещнахме войската на Едуин. Със значително подкрепление и под наставленията на опитен командир като него, нямахме търпение да накажем нортмените за дързостта им. И щяхме да го направим, ако друг ги бе водил вместо Харалд. Повярвайте ми, всички хвалби, които сме чували за този отличен стратег, въобще не са пресилени.

— Чел съм хронологии, макар и източни, — прекъсна го абата, прекръствайки се по католически — че след посещението му при Византийския император започнали да го наричат разорител на българите.

— След днешния ден не се съмнявам в това, което говорят за него, абате. До къде бях стигнал... а да... ние вече се бяхме разгърнали, когато забелязахме врага да се спуска по склона. Аз, разбира се, бях в редиците на граф Моркар, тоест на левия фланг, а срещу нас бяха бунтовниците на Тостиг и немалко оркнейци^[1], доведени от своите ярлове. Вместо да ги изчакаме да слязат в ниското, графът реши да ги нападнем преди да са успели да се прегрупират. Така боят започна още в канала, който ни делеше и още след първия сблъсък, застоялата вода се оцвети в алено. Макар те да имаха предимството на по-високия склон, благодарение на първоначалното ни числено превъзходство успяхме да ги отблъснем назад. Тогава се случи нещо, което спря настъплението ни. Тостиг получи подкрепление от около петдесетина норвежци, истински варвари. Капитанът им беше боядисал лицето си с кръв, а от хората му се страхуваха дори англичаните предатели, които веднага им сториха път

към мелето. Мисля, че тези езичници наричаха лидера си Флоси... да, не бих забравил такова дяволско име. От този момент нататък битката се превърна в игра на надколване. Под секирите им намериха смъртта си не малко от охранителите на графа и се наложи да го изведе на побезопасна позиция. Тогава видях, че до реката Едуин също среща сериозен отпор в лицето на Хардрада и войската му. Нортмените не спираха да прииждат, а кралят им пращаше свежите си воини към центъра и към десния ни фланг. Това бе ходът, който реши битката. Централните им сили пробиха и разделиха армията ни на две. Започнаха да ни обграждат, а не можехме да отстъпим към града, защото трябваше да минем през мочурището. Не ни оставаше друго, освен да се предадем. Но Бог ни е свидетел, че се бихме храбро! Дори бих казал, че макар армията им да бе двойно по-голяма от нашата, те дадоха повече жертви.

След разказа на стария рицар, за известно време в стаята властваше пълна тишина, само от време на време се чуваше свистенето на свещите и безгрижните песни на щурците. Алрик и абатът бяха погълнати изцяло от чутото и сега всеки от тях се опитваше да си представи описаната картина на битката, но за божи служител като тях, това действително се оказа невъзможно. Мълчанието наруши абатът:

— Наистина събитията не са се развили по най-добрия начин за вас. Щом са замесени езичници, от мен да знаете, сър Редвалд, в това има пръст самият дявол! И явно в гнева си, Тостиг е продал душата си за отмъщение — поклати глава абатът и млъкна за миг, вероятно за да го наругае наум. — Вие току-що потвърдихте това, от което се страхувахме, когато ви видяхме да се връщате. Действително сте претърпели поражение, но защо врагът си тръгна? Защо вие самият сте на свобода?

— В Йорк дойдоха само хората на Тостиг, за да вземат само това, което им е най-необходимо в този момент — гаранция, че градът ще им се предаде.

— За какво говорите сър? — зададе поредния си въпрос любопитният абат.

— Тостиг е предоставил услугите си на норвежците. Многохилядната армия, с която са дошли и с която премерихме

неравни сили днес, има една-единствена цел — да завладее целия остров.

— Господи... — не въздържа вълнението си абат Бертвалд.

— Причината Харалд да не влезе в Йорк, абате, е защото се е насочил към Лондон. След няколко дни Моркар трябва да му достави още провизии, след което армията ще се отправи на юг.

— В такъв случай трябва незабавно да предупредим краля! — извика настоятелят на манастира. — Ако нортмените го сварят неподготвен, то горко на цяла Англия!

— Спокойно, вече е сторено. Изпратих слугата си още преди час, а като се има предвид, че норвежкият крал и хората му ще останат в лагера си още поне четири дни, дори повече, ако иска ранените да се възстановят добре, то Харолд ще има достатъчно време да се укрепи.

— Добре, добре, сега вече всичко разбрах. Поздравявам ви сър, за това, че сте се погрижили да известите краля, но... не мислите ли, че не е много разумно да изпращате слуга да свърши тази важна работа?

— Не се съмнявайте в Хенгист — чак сега се намеси в разговора Алрик. — Той е предан слуга не само на господарите си, но и на родината си. Нима забравихте, че именно той вчера ни предупреди за грозящата опасност?

— Да, да, монасите още говорят за лудия, който нахълта на това свято място, все едно че влиза в кръчма.

Намесата в разговора от страна на Алрик припомни на рицаря защо всъщност бе дошъл тук. Той се изправи на крака, за да покаже, че вече трябва да си ходи. Алрик и абатът също станаха. Последният взе един стар и с пожълтели стъкла фенер от масата, запали го и го подаде на рицаря.

— Алрик, вземи фенера моля те — каза сър Редвалд — бих искал да ме изпратиш до разклона, за да поговорим.

— Разбира се — отвърна монахът и взе фенера в едната си ръка. Отвори вратата и тръгна напред, за да осветява пътеката.

— Довиждане, абате и благодаря, че ме приехте в този късен час — обърна се рицарят към Бертвалд.

— Внимавайте на връщане сър, кой знае кой се спотайва в тази безлунна нощ. И помнете, добре дошъл сте в нашия манастир по всяко време — отвърна му абатът.

Двамата възрастни мъже стиснаха ръцете си и се разделиха сърдечно. След малко рицарят и монахът преминаха през портата. Рицарят хвана коня си за юздите и го поведе надолу по пътя. Като изминаха стотина крачки, сър Редвалд се обърна, за да се убеди, че са се отдалечили на достатъчно разстояние от стените на манастира и заговори на сина си:

— Слушай, Алрик, знам, че последните години не се разбирахме така, както подобава на баща и син, но в този момент трябва да обединим сили и да действаме заедно.

— Няма нужда да ме успокояваш. С божията помощ Хенгист ще изпълни поръчението си и всичко това ще свърши добре за нас — отговори хладнокръвно Алрик.

— Дано сине, дано — въздъхна тежко сър Редвалд.

Монахът се спря. Баща му не го бе наричал така от много години насам. Вгледа се в лицето му и се опита да разбере какви чувства го бяха подтикнали да направи това, но светлината на фенера мъждукаше игриво и изкривяваше всяка черта от лицата на спътниците. Като видя, че по този начин няма да научи нищо, Алрик го запита направо:

— Какво искаш да кажеш?

— Както казах и на абата, след като се предадохме Харалд изпрати Тостиг до Йорк, преди всичко, за да вземе със себе си гаранция, че градът ще остане под негова власт и че ще му бъдат направени необходимите доставки навреме.

— Гаранция? Каква гаранция?

— Заложници.

— Затова значи Харалд е изпратил именно англичанинът. Та кой друг ще познава по-добре от бившия владетел кой би се оказал ценен заложник.

— Уви, тук си напълно прав, Алрик. Подлецът отведе със себе си не малко хора от обкръжението на Моркар и дори техни близки.

— Е, явно не си чак толкова влиятелен в този град, щом те е оставил на свобода — пошегува се монахът, за да ободри баща си.

Сър Редвалд забави ход и се спря. След него същото направи и синът му, който го погледна въпросително. Рицарят въздъхна тежко и промълви едва доловимо:

— Напротив, явно ме смята точно за такъв и повярвай ми, Алрик, бих дал всичко на света сега аз да бях в плен, вместо Карл и

Милдрит.

Първоначално Алрик не можа да повярва на ушите си. Когато се отърси от връхлетялото го вцепенение, започна да ругае и дори да обвинява баща си за това нещастие. В манастира той се бе научил да удържа емоциите си, но сега просто бе освободил гнева си. Сър Редвалд очакваше подобна реакция от сина си и просто изчака вълнението му да премине. След като се успокои, монахът помисли малко и запита:

— Щом си дошъл да ми съобщиш това, защо не го направи по-рано?

— Не дойдох просто да ти го кажа, а да ти искам помощ! А за да успее планът ми, абатът не трябваше да разбира. Помисли малко, ако Тостиг бе изпълнил точно това, което норвежецът му бе заръчал, сега аз щях да съм в лагера им. Но не... подлецът е хитър и алчен. С цялата тази работа, той иска да си осигури и малко допълнителни средства. Когато се състои размяната, той ще очаква от мен подобаващ откуп. Уви, реколтата от земите ми още не е прибрана, а и повечето селяни вече са на оня свят...

— Значи си разорен? Сега какво ще стане с Милдрит и Карл? Май рицарството не е такова каквото си го представяше. Сега всичко е в Божиите ръце.

— В Божиите и в твоите, Алрик — отвърна сър Редвалд.

— Разбира се, че ще се моля за съдбата им.

— Друго имах предвид.

— Какво? — учуди се монахът, но освен това чувство, в очите му старият рицар съзря и нова надежда.

— Сега ще ти обясня, но преди това ми обещавай, че ще изпълниш точно моите заръки.

Алрик се замисли за момент и изрече:

— Добре, обещавам!

Сър Редвалд изрази задоволството си с кимване.

— Слушай сега. Неведнъж си споделял, че сред всички монаси в манастира, най-много на теб има доверие абатът.

— Това е така... потвърди монахът. — Продължавай.

— Предполагам знаеш къде държи спестяванията си.

При тези думи Алрик разбра целия план на отчаяния си баща.

— Сега аз ще ти обясня нещо за твоя план. Първо, парите не са негови, а на църквата. И второ, те са предназначени за Божиите цели.

— Нима живота и свободата на невинни деца не е сред Божиите цели?

— Да, но парите ще бъдат придобити с кражба, а и в крайна сметка ще попаднат в предателски ръце, за да послужат за нечестиви дела.

— Не, момчето ми — отговори сър Редвалд по-скоро с пренебрежение — това не е кражба. Веднъж, когато реколтата бъде прибрана, парите ще бъдат върнати преди изобщо Бертвалд да е разбрал за липсата им. Ще вземеш само колкото сметнеш за необходимо. При неуспех, аз ще поема цялата вина и съм готов да се лиша от рицарската си титла, която непременно ще ми бъде отнета.

Сър Редвалд продължаваше да убеждава сина си в правотата на своя план. Алрик обаче не го слушаше, а бе вперил празен поглед в новата месечина. Едва ли за този, който го наблюдава в този момент би било трудно да се досети какви мисли го бяха обзели. Дали си представяше тъжното лице на Милдрит или уплахата, която вероятно се изписваше върху това на малкото му братче?

Рицарят постави ръка на рамото му, което го накара да дойде на себе си. Монахът погледна още веднъж нагоре, но не към луната и се прекръсти.

Сър Редвалд веднага разбра, че най-накрая синът му е взел правилното решение.

Настъпи моментът да се разделят. Рицарят се качи на коня си и обръщайки се към града, се провикна:

— След четири дни ще те чакам у дома!

---

[1] Оркнейци — жители на Оркнейските острови ↑

ГЛАВА XI

В късния следобед, почти привечер, главният площад на Йорк бе претъпкан с хора. Но тия хора не просто стояха там, а всички те се движеха, блъскаха се един в друг и създаваха неопишуема суматоха. Тази картина всъщност представляваше последните приготовления на провизиите, които графът бе разпоредил да се съберат. Оставаше само една нощ до уговорената среща с норвежците.

Малко по малко тълпата отстъпваше място на впряговете, чиито коли бяха препълнени с най-различни храни, съдове, та дори и оръжие. Не липсваха и грижливо натоварени ковчежета със здраво заключени капаци. За гражданите не бе трудно да отгатнат с какво бяха пълни тези сандъци, но градската стража упорито отклоняваше въпросите им и ги държеше на разстояние от тях.

Тази сцена бе наблюдавана от самия граф, който се бе подпрял на прозореца в собствените си покои. Спокойствието му бе нарушено от почукване. Моркар покани новодошлия и когато вратата се отвори, съзря на прага силуета на сър Редвалд.

— Какво има, сър? — попита го графът.

— Просто исках да ви уверя, че и моят дял ще бъде прибавен към откупа и то още тази вечер. Всичко е уредено — в сумрака на стаята обаче графът не успя да различи притеснението, което се прокрадна в очите на стария рицар. Шумотевицата от площада пък прикри неувереността в гласа му.

— Много добре — отговори му той. Бихте ли бил така добър утре сутрин да ме придружите до уговореното място.

— Разбира се, графе, нима забравихте, че и децата ми са в ръцете на тези варвари...

— А да, Милдрит — прекъсна го графа въздишайки. — Простете ми невниманието.

— На всички ни е тежко тези дни. Дано всичко да приключи по-скоро.

— Някакви вести от вашия пратеник? — попита Моркар, като се надяваше този път сър Редвалд да има някакви новини от слугата си.

— Опасявам се, че не. Вероятно Хенгист не е искал да се разкрива по пътя си на никой, затова сега нямаме вести от него. Но това е добър знак — ако го бяха заловили, нортмените непременно щяха да ни се похвалят.

— Знаете, че в деня на битката получих писмо от брат си.

— Да, спомням си — отговори рицарят.

— То бе от кралицата. Според досегашния развой на събитията, в него сестра ми е написала една добра и една лоша новина. Добрата е, че Копелето не се е появил и Харолд се е върнал в Лондон.

— Това е наистина добра новина. Щом кралят е в Лондон, може вече да е получил вашето съобщение. А лошата новина? Каква е тя? — попита нетърпеливо рицарят.

— Лошата, мой добри приятелю е, че е разпуснал войската си — при тези думи на графа, старият рицар сведе поглед надолу. — Разбирате ли, сър Редвалд, сега съдбата на цяла Англия е в ръцете на вашия слуга. Ако Харолд не бъде известен навреме, няма да е в състояние да се защити без армия.

Рицарят вдигна поглед и отговори:

— Не се съмнявам нито във верността му, нито в качествата му. И вие не се притеснявайте за това, а по-добре се наспете добре тази нощ. Утре ни чака важен ден.

— Ще послушам съвета ви, но първо бихте ли извикали брат ми. Искане ми се да уточним някои подробности с него. Харалд сега е в поизгодната позиция, но утре трябва да преговаряме твърдо и да се опитаме да го забавим, доколкото можем. Дори и да се наложи част от заложенниците да останат още няколко дни в плен. Наш дълг е да спечелим време за краля.

— Кралят е тук! — влетя в стаята един от приближените на графа и го повтори, по-точно извика, още няколко пъти. Двамата събеседници посрещнаха новодошлия с невярващи погледи, след което се спогледаха един друг. Отвън наистина врявата бе станала още по-силна.

Граф Моркар се обърна отново към прозореца и съзря брат си Едуин да държи за юздите кон, от който слизаше висок мъж в бойни доспехи. Още преди да види лицето му, графът позна, че наистина това

бе Харолд Годуинсън. Обърна се към сър Редвалд, но той вече бе излязъл.

Старият рицар не губеше нито миг. Той тичаше с всички сили в посока към дома си, сякаш бе хлапак, бързащ за вечерята си. Пробивайки си път през тълпата, той едва не изблъска краля. Една ръка обаче го спря и предотврати това.

— Хенгист, — възкликна сър Редвалд — тичай след мен!

Слугата, веднага изпълни получената заповед и се втурна след рицаря. Въпреки че имаше на разположение няколко минути да размишлява, той така и не разбра какво чувство бе обзело господаря му. Хенгист почти не бе почивал по време на пътешествието си до Лондон, нито по време на връщането си обратно в Йорк, което го изтощи двойно повече. Но дори и без да е спал няколко дни, той пак успяваше да догони сър Редвалд.

Нахлувайки в дома си като някой разбойник, старият рицар се насочи направо към яслата с конете. С крайчеца на окото си обаче забеляза Алрик, който кротко седеше на креслото и мълчаливо наблюдаваше молитвата на майка си. Дори трясъкът на вратата не смути ни най-малко занятието на лейди Рикберт.

Малката Емма също коленичеше до нея, но за разлика от господарите си, се уплаши и скочи на крака. За краткото време, което прекара с Милдрит, тя много се бе привързала към нея, а откакто девойката бе отведена от дома ѝ, слугинята не си лягаше, без преди това да отправи молитва за съдбата на новата си господарка. Разбира се, не забравяше да спомене и Карл в тях.

Сър Редвалд се спря, отдъхна си за миг и с ръка повика Алрик при себе си. Двамата излязоха на терасата, оставяйки Хенгист да си почине, а лейди Рикберт необезпокоявана в молитвата. Рицарят покани сина си да седнат на стълбите и като се настаниха удобно, започна разговора:

— Успя ли да измъкнеш нещо от абата?

— Дори малко повече, отколкото вероятно ще ни трябва. Реших да се презастраховаме, за съжаление напразно — отвърна Алрик.

— Значи си разбрал за идването на краля?

— Разбира се, целият град говори за това. Видях и войската, която доведе със себе си. Дошъл е тук да се бие, не да преговаря. Прав съм, нали?

Сър Редвалд не отговори. Двамата прекараха в размишления неподвижно няколко минути, а накрая старият рицар стана и се приготви да влезе в къщата. Преди това се обърна към Алрик и му каза:

— Утре ще се присъединя към Харолд. Чувствам се възстановен от битката и ако утре Бог е с нас, този път ще пропъдим кучетата от благословеното си кралство веднъж завинаги. Така ще ги изненадаме, че няма да могат да посегнат на зложниците, дори и да посмеят — последните думи той изрече стискайки заканащо десницата си в юмрук.

Алрик не възрази, просто стана и тръгна надолу по стълбите.

— А ти къде отиваш? Да върнеш парите? — попита го безразлично рицарят, сякаш те вече нямаха абсолютно никаква стойност.

— Не — отсече монахът. Бертвалд няма да разбере, че липсват, докато викингите не почукат на манастирските порти. Дори и те може да не успеят да намерят скривалището, в което ги държи. Отивам в лагера на нортмените.

— Това само ще влоши положението — възрази баща му. — Щом норвежците те видят с откупа преди уговорения час, веднага ще се усъмнят в намеренията ти. Може и да са варвари, но не са глупави. Веднага ще се досетят, че нещо не е наред и ще изпратят някой до тук да провери какво става.

— Откупът е добре скрит в този дом и засега тук ще си остане. Тръгвам без него — отговори монахът.

— Да не си полудял? Слушай, Алрик, отидеш ли сам и без пари, просто ще те задържат, увеличавайки броя на пленниците!

— Няма да го сторят, защото няма и да разберат за посещението ми. Нощта ще бъде безлунна — каза Алрик, оглеждайки добре облаците в небето, които се сгъстяваха все повече с всяка изминала минута. — С божията помощ, малко късмет и уменията, на които ме учеше като дете, може и да съумея да освободя Карл и Милдрит.

— Но хванат ли те, ще умреш! А не се съмнявам, че зложниците са добре пазени — отговори сър Редвалд силно развълнуван, след което посегна да спре Алрик. Но бе късно, защото монахът вече бе отстъпил няколко крачки назад.

— Нямаме друг избор — отговори Алрик. — А и всеки умира. В крайна сметка нали затова живее човек на този свят.

ГЛАВА XII

Както правилно бе преценил Алрик, още преди да се стъмни, от север се стелеше гъста завеса, която скоро закри и без това едва блещукащата нова месечина. Монахът отново бе яхнал жребчето, подарено на баща му от двамата ловци, но не защото бързаше, а защото реши да се отклони от главния път, заобикаляйки и удължавайки пътя си почти двойно. Преди да се отправи на тази безспорно обречена задача дори и за рицар като сър Редвалд, какво остава пък за смирен божи служител като него, той се осведоми от Хенгист откъде точно норвежците бяха нападнали селото преди дни.

Алрик познаваше местността и веднага си извади заключение за най-вероятното място, където нашествениците биха стъкмили своя лагер. Едва ли се бяха отдалечили от поречието на реката — викингите обичаха да са винаги близо до своите кораби. А и посоката, описана от слугата сочеше към една много подходяща долчинка, образувана от външния завой на Оуз.

Широкият бряг осигуряваше плитки и спокойни води, позволяващи на войниците бързо и безпроблемно да се качат на борда на своите дракари, ако изникнеше такава нужда. Откъм сушата пък лагерът бе прикрит и защитен от стръмния склон на дигата, обрасъл през лятото с трудно проходим храсти.

Монахът внимателно водеше жребчето през неравния терен като се оглеждаше и послушваше преди всяко възвишение, изпречващо се на пътя му.

Когато мракът стана непрогледен, Алрик реши да се приближи отново до пътеката. Движейки се така по крайпътните ниви, стъпките на кончето станаха значително по-шумни, скърцайки по пепелта от опожарените житни класове. Това накара ездачът да забави ход, отлагайки неговото пристигане в лагера. Без да подозира, това се оказва благоприятно за него.

Когато дочу шум от множество гласове, той слезе от гърба на животното и завърза юздите му за един висок храст, който щеше да го

скрива изцяло от взора на постовите.

По благосклонността на своя Бог или по чиста случайност, в зависимост как е склонен да мисли читателят, монахът се приближаваше до враговете в момент, когато повечето от тях вече спяха пиянския си сън, но и преди часовете да са заели своите постове.

Алрик беше сменил монашеското си расо с много по-удобни мирянски дрехи, които му позволяваха да се промъква тихо и незабелязано. Той лазеше по корем през шубраците, като се опитваше да не издава никакъв шум. Надигна глава и погледна надолу към лагера. Склонът беше стръмен и щеше да му е трудно да продължи да се придвижва лазейки, затова започна да се оглежда за по-подходящ път.

Задачата му обаче остана недовършена, тъй като погледът му бе привлечен към една група воители, струпали се около вече гаснещия огън. Едва мъждукащата светлина не му позволи да види лицата им, но успя да преброи около петдесетина мъже и да познае, че не бяха от англичаните на Тостиг. Въпреки сравнително малкия им брой, тази групичка беше в пъти по-шумна от останалите.

Те пееха някаква песен на неразбираем за Алрик език. Изпълнението в хор донякъде му напомни на църковните песни, които монасите изпълняваха, но имаше и една съществена разлика. Вместо цялата група да изпълнява песента в хор, тя се изпълняваше от само един човек, вероятно най-умелият в това изкуство, докато другите само припяваха заедно с него на определени кратки моменти. Тези хорови моменти по-скоро приличаха на умножен кучешки лай, отколкото на същинско припяване. Първоначално монахът бе отвратен от пиянското занимание на групата, но след като видя странните ритуални движения на певеца, успя да разбере, че пеят някаква езическа песен.

Реши да не губи повече време и се насочи именно към тази част на лагера. Трябваше да се доближи, за да се огледа по-добре за мястото, където държаха пленниците, а и се надяваше тази врява да заглуши стъпките му. Огънят вече гаснеше и Алрик не се притесняваше, че може да го забележат. А и освен тези войници, почти всички останали в лагера бяха вече по палатките си.

Монахът вече беше изминал половината от разстоянието, когато на пътя му се изпречи забит в земята кол, на върха на който бе

поставена козя глава. Явно след като се бяха нагостили с месото, езичниците я бяха забили пред лагера си — или за да плаши натрапниците като него, или като част от някакъв езически ритуал.

Певецът млъкна, остави другите да се справят сами с песните и се насочи право към монаха — или бе дочул възклицанието му, или пък просто отиваше да заеме поста си. Алрик замръзна. Предпочете да остане на мястото си, от това да се опита да се скрие, тъй като движението непременно щеше да го издаде още повече. Войникът обаче мина покрай него и се спря до едно дърво, очевидно за да се облекчи от изпитото през вечерта.

Алрик си отдъхна, ядосан на себе си за едва изпуснатото възклицание при вида на козята глава. Гневът му обаче бързо се прехвърли върху езичниците и монахът реши да ги накаже със собствената им шега. Измъкна кола от рохката почва и го пхна в горната си дреха така, че главата на козела да се подава над яката на ризата и да скрива лицето му. След това се насочи към гърба на езичника, умишлено издавайки шум при стъпване.

Войникът се обърна рязко и мигом се вцепени от ужас. Той бе чувал за сатаната от сънародниците си, приели християнството и в този момент за него не бе трудно да си спомни, че често го бяха описвали с човешка фигура и глава на козел^[1]. Създанието се приближи с още една стъпка към него, но тъмнината не позволяваше на мъжа да се усъмни в измамата. Последната крачка го накара да излезе от вцепенението и той хукна към приятелите си. Беше го страх да извика, тъй като смяташе, че именно гласът му бе предизвикал появата на дявола.

Появявайки се отново при другите, певецът се престори, че нищо необичайно не се е случило — знаеше, че другите ще го сметнат или за лъжец, или за страхливец. Той така и не разказа на никой за случилото се тази нощ. Ще споменем само, че никога повече не се осмели да запее отново.

След като се отправи мълчаливо към палатката си, по знак на един от мъжете, явно техния командир, другите изгасиха огъня и също се отправиха към местата си за спане. Край огнището останаха да лежат само заспалите вече — кой от умора, кой от изпитото пиво.

Този развой на събитията даде шанс на Алрик да се промъкне до самия лагер, дори монахът успя да се поразходи за кратко из него.

Дрехите му не се отличаваха от тези на хората на Тостиг, а и бе наметнал качулката си, за да прикрие голата си глава.

Нощта беше топла. Това обстоятелство не бе от негова полза, тъй като повечето воители от норвежката армия предпочитаха да спят на открито. Колкото и дълбоко да спяха те обаче, все можеше да се намери някой, който да го забележи. Затова монахът не загуби нито миг време и трескаво започна да се заглежда във всички посоки. Продължи да върви, като реши да се придържа към външния край на лагера, за да има по-големи шансове за бягство, ако случайно бъде разкрит. Също така, на това място лагерът бе на по-висока позиция, което му позволяваше да вижда по-добре.

Както обаче читателят добре знае, мястото за зложниците се намирало до самата река. Не след дълго и Алрик разбра това. Благодарение на поставените факли до тях, той ясно различи силуета на сестра си, както и на още няколко пленника, които познаваше, но не успя да разпознае този на брат си.

Пазачите обаче не спяха, а нямало начин да успее да се приближи без да го забележат. Това разби всичките му планове за освобождаването на Карл и Милдрит. Съкрушен, монахът седна на земята, за да не го забележат и се спусна в сериозни размисли. Засега не можеше да предприеме нищо друго, освен да чака търпеливо.

---

[1] Глава на козел — счита се, че обърнатата пентаграма, станала символ на сатаната, изобразява именно главата на козел. ↑

ГЛАВА XIII

Още с изгряването на зората един от часовете на норвежците наду рога си. Сигналът явно бе рутинен, защото повечето от спящите въобще не му обърнаха внимание. В лагера на нашествениците всъщност се намираше само малка част от войската на Харалд. Още предишната вечер, преди монахът да предприеме своята дръзка мисия, норвежският крал бе потеглил с повечето си воини към мястото, уговорено с граф Моркар. Харалд Хардрада беше смел, но не и самонадеян. Да, държеше важни заложници, но опитът му го беше научил, че много често човешкият живот не струва нищо, още повече пък колкото цял град.

Ще оставим Алрик, като междувременно насочим вниманието си именно към Харалд и другите две трети от норвежката армия. Самото уговорено място бе малък дървен мост на река Деруент, наречен Стамфорд Бридж и се явяваше пресечна точка на четири главни пътя, използвани още от римляните. Кралят се бе възползвал от услугите на английските си съюзници, които да го отведат до мястото на срещата. По-късно щеше отново да разчита на тях, този път за самите преговори.

Норвежците и английските бунтовници се бяха разположили предимно на източния бряг, но имаше и не малко хора от другата страна на реката. Със себе си Харалд водеше няколко пленника, въпреки че най-ценните бе оставил в лагера. Кралят искаше да има разменна монета срещу необходимите му провизии, но искаше и да си гарантира, че няма да бъде нападнат в гръб, когато се отправи към Лондон.

С приближаването си към пладнe, септемврийското слънце стоварваше все по-нетърпимия си плам върху войниците. До уговорения час имаше още време и Харалд бе дал разрешение на хората си да се разтоварят от бойното снаряжение, което допълнително усилваше жегата. Някои от тях дори използваха момента да се разхладят във водите на Деруент.

Това обстоятелство остави доведените заложници почти без надзор и те използваха момента да поговорят насаме за пръв път и без да се притесняват, че думите им могат да бъдат чути от хората на Тостиг. Както читателят вероятно се досеща, Карл беше сред тези пленници. Сега той чакаше хладнокръвно и слушаше какво си говорят възрастните:

— Е, някой знае ли защо доведоха тук само някои от нас? — запита една жена, у която с приближаването на свободата ѝ, любопитството надделяваше над страха.

Останалите се спогледаха, сякаш всеки очакваше някой да има отговор за това.

— Сигурно ще поискат още нещо от графа — обади се накрая един от мъжете. — Какво те засяга, нали в крайна сметка съвсем скоро ще си отидеш у дома — последните му думи създадоха явно възмущение сред повечето пленници.

— Внимавай момче, — намеси се един от тях, вече побелял от старост — след няколко часа може и да си отново свободен, но няма да мине много време и пак ще бъдеш подвластен на норвежците.

— Какво искаш да кажеш? — попита озадачено младият мъж.

— Нима не сте чули слуховете? Нима не знаете нищо за Харалд Хардрада?

— Какви слухове? — обади се друг от пленниците.

— Тези, че Харалд е дошъл да си върне Англия — отсече равнодушно възрастният мъж.

— Да си върне? Кога е била негова?

— Харалд Хардрада, — продължи старецът като посочи с поглед именно споменатата личност — е решил да продължи начинанието на Магнус, който в опита си да възстанови империята на Кнут Велики, успя да завладее Дания преди повече от двайсет години, малко след смъртта на Хардикануте. Нима сте забравили, че според Харалд английските земи също са били част от споразумението между Магнус и Хардикануте.

— Но нашите благородници тогава сложиха на трона Едуард, Бог да го прости — намеси се друг пленник.

— Именно — продължи старецът — явно Харалд не е съгласен с това.

На по-младите сред пленниците разговорът започна да става интересен, но в този момент от отсрещния бряг се чуха предупредителни викове. За Харалд и хората му изненадващо бе не по-ранното пристигане на англичаните, а техния брой и оръжията им. За по-малко от минута нортмените бяха строени в редица, готови да сформират плътна стена от щитовете.

Пред тях застанаха главнокомандващите на армията. Кралят Харалд Хардрада стоеше в средата, гледаше на пръв поглед спокойно как от хълма в далечината се стелеше хилядна армия и недоумяваше как е възможно да се съберат толкова много нови войници за едва няколко дни. От лявата му страна бяха синът му, принц Олаф, и годеникът на дъщеря му — Каменното Око Орре. От дясната му стояха неговите съюзници — Тостиг, начело на английските бунтовници и Пол Торфинсон — графът на Оркнейските острови заедно с брат си Ърленд, които също разполагаха със значителни сили.

Докато останалите воители от норвежката армия се приготвяха, от редиците на новопристигналите англичани се откъсна самотен конник, който препусна в галоп пред учудените погледни на стотината норвежци, останали на източния бряг и се насочи право към дървения мост. Там пратеникът укроти коня си и започна да го води умело по тесния мост.

Всички погледи бяха вперени в него. Наметката над ризницата му бе силно запрашена и издаваше, че е прекарал последните дни в нелеко пътуване. Когато се изкачи при норвежката армия, ездачът застана пред Тостиг и го заговори:

— Обръщам се към теб, тъй като си единственият тук, който говори нашето слово.

— Така да бъде, ще предам думите ти.

— Няма нужда да предаваш нищо. Това, което ще чуеш, се отнася до теб.

— Слушам — отговори Тостиг.

Уилфред, който бе сред първите редици в армията на Харалд, чу ездача и излезе напред. Той застана до своя крал и му преведе думите на двамата англичани. Харалд не се намеси, само слушаше.

— Отвърни се от Харалд и се покаяй. В знак на прошка ще получиш отново графската си титла.

— А какво ще получи Хардрада?

— Той е дошъл тук за английска земя и ще я получи — след тези си думи пратеникът направи кратка пауза, по време на която огледа норвежкия крал от глава до пети и продължи:

— Тъй като е висок мъж, ще му бъдат дадени седем фута от нея.

Уилфред преведе и това на норвежкия крал, но той не трепна, а реши да изчака отговора на Тостиг.

— Е, какво решаваш? — запита нетърпеливо ездачът.

— Трогнат съм от предложението, но ще откажа. Веднъж вече бях свален от власт и изгонен от собствените си владения. Няма да направя същата грешка отново! А и за да ми бъде отправено подобно предложение, явно не сте много уверени в успеха си днес.

Конникът кимна в знак, че е разбрал отговора. Обърна се и тръгна обратно към английската армия. Този път обаче не препускаше, а се движеше бавно, като че ли се надяваше Тостиг да размисли.

Докато пратеникът пресичаше отново моста, Харалд се наведе към английския бунтовник:

— Как смеят да изпрацат такъв нахалник! — възкликна норвежкият крал, след което добави спокойно — Все пак, трябва да призная, че съм впечатлен от смелостта му... но стори ми се, че добре се познавате с него. Какво е името му?

— Харолд Годуинсън, крал на Англия и мой брат.

ГЛАВА XIV

Повечето от норвежките воители, останали на западния бряг, бяха оставили ризниците и мечовете си от другия край на реката. Макар и все пак въоръжени с леки брадви и щитове, те не оказаха сериозна съпротива. Още при първия щурм на англичаните, голяма част от тях беше безмилостно изклана.

Докато хората на Харолд се прегрупираха, оцелелите нортмени опитаха да пресекат реката. Само един воин не ги последва. Вместо това, той вдигна високо дългата си секира и се провикна подире им:

— Страхливци! Връщайте се веднага в битката или лично ще ви прережа гърлата! Валхала приема само смелите!

Никой не му обърна внимание. Войниците, разположени близо до самия мост успяха да преминат от другия край, но другите, спуснали се в бурните води бяха обречени, тъй като раните правеха начинанието невъзможно. Само след няколко минути безсилна борба се удавиха и трупове им бях поети от течението. Разбирайки съдбата си, другите се върнаха обратно на брега и се подредиха в кръгова формация.

— Последвайте ме! — заповяда им Бьорн, защото именно той бе воинът с бойната секира, и се втурна към моста.

Малката група го догони и скоро тясното мостче беше здраво барикадирано със стена от щитове. Харалд бързо съобрази намеренията на Бьорн и повика при себе си Каменното Око, който през това време се бе заел да дава инструкции на войниците:

— Орре, ела при мен!

— Какво ще заповядате, кралю? — попита мъжът.

— Ще водя армията си лично, както правя винаги. Ти вземи Уилфред със себе си и се върнете в лагера. Доведете останалите колкото се може по-скоро.

С явно негодувание Орре потърси с поглед къде бяха най-близките коне.

— И побързайте, — добави кралят — всеки момент англичаните ще превземат моста.

Каменното Око дори не се обърна. Намери Уилфред и му предаде поръчението на краля. Двамата мъже се хвърлиха на конете и в див галоп тръгнаха към лагера, където няколко хиляди воини пазеха корабите и чакаха да бъдат призовани.

През това време числеността на малката група, защитаваща моста, бавно, но сигурно намаляваше. Английските копия намираха пролуки между викингските щитовете и скоро Бьорн се оказа единственият останал жив защитник на моста. Той отстъпи няколко крачки назад, заставайки в самия център на Стамфорд Бридж, като по този начин никой не можеше да се промъкне край него. Единственият начин англичаните да преминат от другата страна на реката беше смъртта на воина.

В този момент Бьорн се оказа лице в лице сам срещу цяла армия. Предимството му се състоеше в това, че в схватка с него можеше да влезе едновременно само един противник. Едрият мъж хвърли демонстративно щита си в реката и развъртя предизвикателно секирата си във въздуха.

Предизвикателството му бе прието от млад войник, оказал се най-близо до моста. Той пристъпи предпазливо на дъските и се опита да прободне нортмена отдалеч. Бьорн отклони копието, приплъзвайки го по дръжката на бравата си. Когато то стигна до лявата му ръка, той го хвана ловко с нея и придърпа войникът към себе си. Това неочаквано движение бе съчетано с рязко вдигане на секирата с една ръка и в следващия миг тя се стовари с мощен и точен удар, който разреза ръката на копиеносеца. Изпадналият в шок англичанин не помръдна. Бьорн хвърли копието, все още държано от отсечената ръка, хвана отново секирата си с две ръце и замахна повторно, този път нанасяйки хоризонтален удар, целящ да отдели главата от тялото. Острието на бравата обаче не попадна в целта си и удари войникът в областта на рамото. Ризницата му не се разкъса, но в резултат на силния удар англичанинът бе запратен през перилата.

Целият облян в кръв, в очите на англичаните Бьорн се превърна от обикновен езичник в истински воин берсерк, за каквито бяха чували само в легендите. Много от тях се стреснаха, но се намериха и такива, които искаха да се превърнат в героя, превзел моста. Напред

пристъпиха както обикновени войници, така и рицари и хускарли от личната охрана на Харолд. За миг смелчаците се спогледаха, сякаш да се разберат на кой се пада честта да се изправи срещу езичника.

Норвежците от отсрещния бряг не спираха да блъскат по щитовете си, да окуражават Бьорн и да сипят ругатни по адрес на противниците му. Накрая един от англичаните захвърли копието си на земята, изтегли меч си и пристъпи на моста. Той беше мъж на средна възраст, а на лицето му се четеше, че има солиден опит в битките. Предимството му пред Бьорн се изразяваше в неговия щит, който ако се използваше добре можеше да прикрие цялото му тяло.

Този път Бьорн не изчака, а реши да нападне врага пръв. Вдигна брадвата си високо и нанесе отвесен удар. С този си ход той се надяваше, че щитът на опонента му ще се окаже твърде тежък, за да бъде вдигнат навреме. Уви, хускарлът бе по-бърз и силен, отколкото предполагаше възрастта му. Той не само отрази удара на секирата, а и веднага след това понечи на свой ред също да атакува.

Атаките му продължиха цяла минута. Бьорн отстъпваше назад, встрани, отскачаше и се извиваше, само и само за да се спаси от острието на меч. Макар и едър, той също притежаваше завидна ловкост. Нортменът неведнъж можеше да подложи дръжката на секирата си, но предпочиташе да запази оръжието си цяло, сякаш го пазеше повече от себе си. Накрая англичанинът се измори, превит от тежестта на бойното си снаряжение. Полуголият Бьорн това и чакаше — замахна лъжливо с оръжието си, като в същото време подсече с крак противника си. Англичанинът се свлече на дъсчения мост и последното нещо, което видя, бе секирата на берсерка, забиваща се в гърдния му кош. Никоя броня не би спасила носителя си от такъв удар.

Бьорн скрита тялото и го запрати във водите на Деруент. Неописуеми бяха възгласите на норвежците. Точно когато армията на Хардрада вдигаше най-много шум, кралят им вдигна ръка в знак да спрат. Когато обаче не каза нищо, всички избухнаха в смях — явно кралят просто искаше дуелите да продължат.

Не един или двама намериха смъртта си на Стамфорд Бридж. Бьорн не спираше да запраща през перилата своите противници, а когато броят им премина дузина, мнозина от англичаните се обезкуражиха.

— Хей момче, — дочу един от войниците пресъхнал глас — ела насам. — Англичанинът се обърна и видя, че го вика един обикновен слуга.

— Ти не си ли вестоносецът от Йорк?

— Няма значение, — отговори Хенгист — чуй сега какво ще ти кажа. Виждаш ли онази колиба нагоре по реката? — започна слугата.

— Разбира се — отвърна младокът.

— Отиди там без да те забележат. Това е рибарска колиба. Нагоре по течението, на стотина ярда от нея, ще намериш няколко бурета.

— Какво искаш да кажеш? — не разбираше войникът.

— Ела по-близо.

Когато войникът се приближи към Хенгист, слугата прошепна нещо на ухото му, така че само той да го чуе.

Междувременно предстоеше мостът отново да се превърне в арена на зрелище. Сякаш десетките хиляди воители, събрали се от двете страни бяха не враждуващи армии, а просто зрители на гладиаторски двубои, настанили се удобно на своите трибуни, в каквито се бяха превърнали дигите и хълмовете наоколо. В края на всеки двубой пък, мостът трудно можеше да бъде различен от жертвен олтар.

Берсеркът отново имаше противник — противник, който също като останалите не успяваше да го победи. Все пак, трябва да признаем, бе най-близо до това. Схватката беше равностойна и привличаше вниманието на всички към себе си, но скоро всичко свърши. Езичникът рухна безжизнен, пронизан от пика в слабите. Дългата ѝ дръжка висеше през процепите на дъсчения мост и стигаше до едно старо рибарско буре, носено от реката и от което се подаваше върхът на английски шлем.

— Прости ми Боже, — изрече Хенгист, наблюдавайки отдалеч грозната сцена. Не отдавна той спаси живота ми, но повече от всичко обичам земята, която ме е хранила през всичките тези години.

Убиването на гигантския воин изглеждаше подло, а смъртта му позорна, ала не такива са легендите, които и до ден-дневен се носят за неговия подвиг.

ГЛАВА XV

Орре и Уилфред препускаха с такава скорост, сякаш яздиха не коне, а самия вятър. Жежкото слънце печеше в гърбовете им, но нито за миг не се забавиха да изпълнят поръчението на Харалд. До лагера щяха да стигнат бързо, но предвижването пеш на няколко хиляди души до бойното поле щеше да отнеме време. Уилфред отлично разбираше доколко бе важно подкреплението да пристигне по-скоро, като в същото време съжаляваше, че битката ще започне без него.

Каменното Око също бе смел мъж, с разликата, че предпочиташе да допринесе с опита си на съобразителен военачалник. Първоначално Орре не прие радушно командата на краля, но бързо осъзна, че повечето от воините при корабите са именно от неговите подчинени. Затова сега той бързаше не по-малко от спътника си. От далеч, случаен наблюдател би решил, че двамата са си спретнали забавно състезание. Съвсем друга картина би видял обаче, ако се намираше по-близо до пътя. Сериозният израз на лицата им бе покрит в пот, като че ли не конете, а самите те бягаха с все сили.

Когато навлязоха на територията на лагера, видяха, че всички вече бяха на крака и ги гледаха. Воините чакаха търпеливо да получат заповеди — такова бе нареждането — да бъдат в готовност, ако лагерът бъде нападат. В интерес на истината тези воини бяха по-подготвени за битка, отколкото тези на реката, когато ги свари Харолд Английски.

Двамата ездаци спряха чак когато стигнаха в средата на лагера, защото Орре искаше всички да чуват заповедите му. Без да слиза от коня, той привлече вниманието към себе си и се провикна:

— Всички в боен строй! Няма да се налага да ходим до Лондон!

За войниците не беше трудно да се досетят какво означаваха тези думи. Все пак, в лагера настана лек смут и вълнение, затова командирът сметна за необходимо да даде малко повече сведения на подчинените си.

— Графовете не удържаха на думата си! Извикали са своя крал на помощ и той е довел петнайсет хилядна армия тук!

— Да ги избием до крак! — възкликна някой, а останалите подеха думите му.

— Предайте на всички в лагера, че тръгваме всеки момент! — продължи Каменното Око. — Братята ни се нуждаят от нас!

След като хората се поуспокоиха и смутът започна да се превръща в боен ред, годеникът на кралската щерка се обърна към Уилфред:

— Намери Флоси, хората му ще ни бъдат от голяма полза.

— Последно го видях при пленниците — обади се един от войниците, дочул разговора.

— Веднага отивам — отговори Уилфред и се насочи към познатото ни място, като си преправяше път през тълпата.

Когато се добра до заложниците, младият мъж не намери там капитана от Винланд и затова като се доближи до поставения пазач, го запита:

— Тук ли е Флоси?

— Беше тук до преди малко. Отведе една от пленничките към ей ония дървета там — посочи с глава войникът. — Бурничка е, но девойката ще разбере, че капитанът ги харесва именно такива! — довърши мъжът, кикотейки се злорадно.

Обръщайки се, Уилфред се огледа наоколо — сред лицата на завързаните пленници не видя това на Милдрит.

— Кой е командващ на отряда му в негово отсъствие?

— Аз — отговори същият този пазач.

— Събери хората си и тръгвайте веднага с Орре към бойното поле! Не чакайте Флоси.

— Но... — опита се да отговори войникът, но Уилфред го прекъсна.

— Заповед на краля! И побързайте, битката сигурно е вече в разгара си! Флоси аз ще го намеря.

Нашият герой не загуби нито миг повече. Обърна се към оказаната посока и тръгна натам, прикривайки чувството на тревожност, което го беше завладяло. Въпреки че девойката бе англичанка и че по време на съжителството им в лагера тя показваше силното си презрение към него, той беше спасил живота ѝ неотдавна и сега не искаше това да е било напразно.

Уилфред бе един от малкото норвежци, които действително възприемаха новата религия. Не смяташе, че Бог направлява земните пътища на смъртните, но вярваше, че ще отговаря за делата си пред него, когато настъпи Страшният съд.

Навлизайки в малката горичка, която образуваха множеството струпани дървета по брега на реката, Уилфред дочу звуци от борба. Спря на място, за да се ориентира откъде точно идваше шумът.

След като определи посоката, нортменът започна да си проправя път през храстите, докато не видя пред себе си силуета на Милдрит. Ръцете на девойката бяха вързани назад около ствола на една неголяма върба. За да бъде по-стегнат възелът, китките ѝ бяха вдигнати до положение, което със сигурност ѝ причиняваше болка. Въжетата не ѝ позволяваха да се съпротивлява, а превръзката на устата да вика за помощ.

Излизайки на голото пространство около върбата Уилфред забеляза всички подробности по тези обстоятелства и бързо си даде сметка, че дочутият по-рано шум не идваше от англичанката. На земята, на около двасетина метра от нея, двама мъже се бяха скопчили в люта схватка. Мнимият ловец очаквано разпозна, че единият от тях беше Флоси, но какво удивление само се изписа на лицето му, когато видя, че противникът му е не друг, а монахът от Йорк!

Наблюдавайки лагера на норвежците през последната нощ, монахът не бе разпознал Уилфред сред воините, нито сър Редвалд го бе забелязал по време на битката преди няколко дни. Така че към този момент Алрик все още смяташе Уилфред за обикновен английски ловец, като какъвто го познаваше.

— Ловецо! — задъхано извика той, доколкото ръцете около врата му позволяваха да говори. — Ти да не си божи пратеник, та се появяваш точно когато имаме нужда от помощ? — тук Алрик направи пауза, но не за да изчака отговор на въпроса си, а за да си поеме дъх. — Освободи сестра ми! Аз сам ще се справя с този дявол тук!

Флоси не разбра думите на съперника си и мислейки, че англичанинът говори на девойката, продължаваше да се бори с него, опитвайки да го задуши. По стечение на обстоятелствата и двамата мъже не бяха въоръжени, което се оказа от голяма полза за монаха.

Алрик не умееше да си служи с оръжие, но притежаваше голяма физическа сила и рядко срещана упоритост. Той се възползва от краткото разсейване на нортмена и успя да го обърне по гръб, като започна на свой ред да го задушаваше. И двамата се стискаха яростно за гърлата, но Флоси реши да вземе съдбата си в свои ръце. С едната си ръка, той се опита да измъкне малък двуостър нож от ботуша си. Ако камата стоеше на колана му, щеше да я е извадил още когато му се бяха нахвърлили, но уви, той чак сега успя да се добере до нея.

Когато замахна, за да я забодне в ребрата на съперника си, тежка стъпка прикова дланта му към земята. Уилфред предпочете да се притече на помощ на монаха, вместо да развързва Милдрит, тъй като съобрази, че изплашената девойка вероятно би се втурнала да бяга в първата посока, която види и имаше голяма възможност да попадне отново в лагера им.

Изненаданият Флоси едва успя да зърне лицето на Уилфред, когато силният юмручен удар на Алрик едва не го изпрати в безсъзнание. Още преди да се опомни, езичникът бе със здраво завързани ръце и крака, със запушена уста и парче плат около очите.

— Ти май наистина си божи пратеник — отрони монахът по адрес на ловеца, прекръствайки се с една ръка и тупайки дрехите си от прахта с другата.

Уилфред не отговори. Той си даде вид, че е зает с прерязването на въжетата, пристегнали ръцете на девойката. Когато Милдрит беше вече свободна, тя се отблъсна от него и се хвърли в прегръдките на брат си.

— Заведи я у дома ѝ! За по-голяма безопасност заобиколете и тръгнете на запад — каза Уилфред на англосаксонски. Също така, не те съветвам да сваляш превръзката от устата ѝ. Още е уплашена, а ако издаде и най-малкия стон сте обречени!

— Прости ми сестричке, — обърна се монахът към Милдрит — но мисля да го послушам.

След това се обърна към ловеца и го попита учудено:

— Няма ли да дойдеш с нас? Въобще как се озова тук?

— Случайно — отвърна небрежно Уилфред. — Вие вървете, аз ще ви настигна по-късно. Първо искам да се уверя, че никой друг не е дочул шума и че няма да бъдем последвани.

— Нека Бог те измъкне невредим от тук! — каза на свой ред Алрик.

Момичето се противеше, но монахът я хвана здраво за ръката и я поведе през дърветата. Когато се загубиха от поглед, Уилфред се обърна обратно и побягна отново към корабите надолу по реката, оставяйки Флоси да лежи безпомощен на земята.

Когато се озова в лагера, Уилфред видя, че всички, с изключение на тежко ранените от предишната битка, вече са потеглили в помощ на своя крал. Освен осакатените си съратници, намери само телата на десетината пленници, чиито прерязани гърла оцветяваха реката в червено. Гледката не беше приятна дори за войник като него. Трупове бяха предимно на жени и застаряващи мъже. Явно в гнева си Орре е заповядал неспазената уговорка с Нортъмбрийския граф и дързостта на английския крал да бъдат отмъстени с кръв.

Уилфред извърна поглед, който по случайност попадна върху Тангриснир. Той все още пръхтеше от умора, а тялото му бе облято в пот, но Уилфред не се съмняваше, че с негова помощ ще успее да настигне войската. Въпреки че познаваше този кон едва от седмица, откакто Бьорн го открадна на път за Йорк, Уилфред много скоро доби представа за неговата митична бързина, за която говори даденото му име.

ГЛАВА XVI

Докато вражеските подкрепления все още пътуваха, битката при Стамфорд Бридж вече беше в разгара си. Англичаните, водени от Харолд Годуинсън и брат му Гирт бяха преминали през злополучния мост и бяха отблъснали викингите назад.

Превъзхождани повече от двойно по численост, войниците на Харалд Хардрада се бяха вкопчили в отчаяна защита, сформирайки триъгълна формация. Към тях непрекъснато летяха копия и стрели, но паднеше ли някой, веднага друг заемаше мястото му. Повечето от английската армия също бе съставена от пехота, а без солидна кавалерия, нортменската защитна линия трудно може да бъде разкъсана.

Вече изминаваха няколко часа, а от Орре Каменното Око и хората му още нямаше ни вест, ни кост. Постепенно формацията на Хардрада губеше строй и скоро тя се превърна в силно свита и зле оформена окръжност. Норвежкият крал не можеше да чака повече. С ясна заповед той даде нареждане защитата да се разпръсне и всички да се впуснат в близък бой, който по-точно можеше да се опише като меле.

Харолд това и чакаше! Войниците му дадоха път на малкото конници в армията, търпеливо пазени до този момент. Те не бяха много, но скоро след като препуснаха към беззащитните норвежци, наклониха везните още малко в полза на англичаните.

Сър Редвалд също беше сред тях. Той не просто се биеше. Копитата на коня му стъпкваха всеки, който се изпречи на пътя му — без значение дали е нортмен или английски бунтовник. Сам изгуби бройката на посечените врагове. Скоро рицарят се намери доста навътре във вражеските редици, но дори когато конят му беше ранен, вместо да отстъпи, обезумял от гняв той скочи на земята сякаш беше трийсетина години по-млад. Разочарован поради провалянето на преговорите, на стария рицар не му оставаше друго, освен да защити страната си.

До сутринта той не бе губил надежда, че макар и малко вероятно, начинанието на Алрик можеше да се увенчае с успех. Уви, когато с пукването на зората нямаше и следа от сина му, сър Редвалд се присъедини към армията на Харолд с единствената мисъл да изпълни дълга си към краля.

Също обзет от отчаяние, и Харалд Хардрада като сър Редвалд се беше хвърлил в боя без да мисли за собствената си безопасност. С такава бързина и ловкост се впускаше в схватките си, че телохранителите му често изоставаха и не бяха в състояние да го прикрият с щитовете си от сипещите се като градушка стрели, които дългите английски лъкове изпращаха чак от другия бряг.

Провидението реши да срещне на бойното поле именно тези двама доблестни мъже. Докато рицарят беше в пълно бойно снаряжение, на гърба си изпод синята риза, викингът носеше само ризница. Щитът му бе захвърлен някъде назад, затова Харалд трябваше както да атакува, така и да се защитава с дългия си меч. Дори шлем нямаше — предпочиташе да носи на главата си короната, като че показваше на врага, че вече е крал и на Англия.

Един от охранителите му се хвърли напред, но сър Редвалд избиха му с един удар на меча, а с втори го прободеше смъртоносно в корема. Въпреки възрастта си, старият рицар демонстрираше отлична бойна техника, на която дори нортменската ярост не можеше да се противопостави.

Умората и тежките доспехи обаче си казаха думата и малко по малко Хардрада взе надмощие в двубоя. Той се славеше като опитен стратег, а рицарят се увери, че може също толкова умело да върти меча, когато се налага.

По ирония на съдбата последният викингски крал не падна посечен от меча на доблестен английски рицар. Вместо това, случайно изпратена стрела се заби в гърлото му. Харалд Хардрада изпусна меча, хвана стрелата с ръце и понечи да я извади от трахеята си. Но раната бе смъртоносна. Давейки се в кръвта си, този висок като канара величествен владетел се сгромоляса мъртъв на земята. Короната му се търколи в краката на охранителите му, които безуспешно се опитваха да се намесят, ала твърде късно.

Олаф, който до този момент се биеше редом с баща си, бе изостанал малко по-назад и не видя какво точно се случи. Когато обаче

го видя мъртъв на земята, неописуем гняв овладя съзнанието му. Воден от жаждата за отмъщение, Олаф се нахвърли над първия англичанин, който се изпречи на пътя му, а това беше старият рицар.

Принцът нанесе няколко бързи удара с меча си, които в крайна сметка обезоръжиха сър Редвалд. Отблъсквайки щита на опонента си с ритник, Олаф успя да нанесе много тежък удар отдясно, който попадна в ребрата. Ако не беше ризницата, англичанинът непременно щеше да е разсечен на две. Все пак острието успя да я разкъса и се впи дълбоко в плътта му.

За негово разочарование обаче Олаф не успя да довърши рицаря. След смъртта на краля тревога превзе съзнанието на войниците от норвежката армия. Те веднага отстъпиха, за да се регрупира, понасяйки със себе си и принца.

Междувременно командването пое Тостиг, тъй като Олаф нито бе достатъчно опитен, нито бе в състояние да мисли трезво. За разлика от Харалд и Олаф, неговата природа не му позволи да се впусне по такъв безразсъден начин в мелето. Бунтовникът започна да раздава заповеди ту на англосаксонски, ту на датски. Стената от щитове веднага бе възстановена. Оказаната съпротива продължи още няколко часа, но до към късния следобед нортмените, загубили кураж след смъртта на краля си, както и поради липсата на подкрепление, започнаха да губят позиции, а броят им намаляваше все повече и повече.

До този момент двете армии бяха дали почти равностойни загуби. С всеки следващ паднал човек обаче, численото превъзходство на Харолд Годуинсън ставаше все по-значимо. Скоро неприятелските редици бяха разпръснати, а когато и Тостиг падна посечен безмилостно, битката се превърна в истинско заколение.

Изведнъж над дрънчащата стомана се разнесе воят на боен рог. Войниците и от двете враждуващи страни преустановиха за кратко боя и насочиха зора си на запад. Там те видяха самотен конник, който се спусна устремено надолу по хълма. Първоначално англичаните го помислиха за луд, ала миг по-късно конникът беше последван от няколко хиляди нортмена.

Уви, беше твърде късно. За разлика от другарите си, те бяха в пълно бойно снаряжение и сега много от тях се свличаха на земята от умора. Тези, които се включиха в битката, просто не бяха в състояние да победят, въпреки отпора, който дадоха в началото. За разлика от тях,

Уилфред беше пропътувал цялото това разстояние на гърба на коня си, а лекото му въоръжение бе съхранило силите му. Той се справи набързо с няколко англичанина, когато пред погледа му попадна тежко раненият сър Редвалд, лежащ на едната си страна. Нортменът се приближи до него и го обърна по гръб.

— Да те избавя ли от мъките ти, старче? — попита го той.

Рицарят погледна разузнавача в очите и кимна утвърдително.

— Давай, прати ме при децата ми. И без това съм смъртоносно ранен.

— Какво говориш? — учуди се Уилфред — Милдрит успя да избяга от плен.

— Кога? Как? — опита се да се надигне рицарят.

— Преди няколко часа.

— Значи Алрик е успял — замисли се сър Редвалд. — Съжалявам, че не повярвах в него.

— Той не само ѝ върна свободата, той я спаси от сигурна смърт. Всички останали пленници бяха убити.

— Карл... — отрони старият англичанин.

— Той беше сред заложенниците, доведени тук. Съжалявам, но не знам какво е станало с тях.

— В такъв случай ще те помоля да отложиш малко смъртта ми. Така или иначе съм пътник, но бих желал да видя семейството си за последно. Обещах на лейди Рикберт, че ще върна сина и дъщеря ни живи и здрави. Ако има малка надежда Карл също да е успял да избяга в суматохата, то трябва да разбере какво е станало с него.

— Така да бъде — отвърна Уилфред. — Виждам, че Хенгист идва насам. Той ще се погрижи за теб. Ако не възразяваш, ще се връщам при своите. Аз също трябва да потърся приятеля си.

— Кой? Бьорн? Не видя ли смъртта му на моста?

— Уви... не бях тук — сведе поглед Уилфред. Героично ли умря?

— Не, но се би героично. Сега върви, кралските хускарли наближават. Ако не загинеш днес, нека Бог ти прости за злините, причинени на Англия.

Не след дълго англичаните взеха пълен превес над битката и подкреплението беше разгромено. В този момент хората на Орре разбраха, че са тичали дотук, само за да умрат. След падането на

Харалд и Тостиг, сега Каменното Око бе военачалникът на норвежците.

Слънцето клонеше на запад, а денят към края си. С притъмняването на небето, много от английските бунтовници започваха да се предават един по един, но за повечето от тях нямаше милост.

Хускарлите на Харолд обградиха Орре Каменното Око. Той не можеше да се брани срещу няколко противника едновременно и след няколко отбити удара също падна мъртъв. Тогава и останалите живи нортмени също захвърлиха оръжието.

ГЛАВА VII

Харолд Годуинсън, заедно със свитата си, стоеше пред палатката на вече мъртвия си враг — Харалд Хардрада. Утринта беше тиха и спокойна, сякаш вчерашния ден не се бе състоял. Изумително е как природата живее свой собствен живот, като че ли ни най-малко не се интересува от грижите и делата на смъртните човеци.

Диплите на входа се разтвориха и от там се показва посърналата фигура на Олаф, последван от немощно крачещия Пол Торфинсон. Краткото съвещаване, което бяха провели, всъщност имаше за цел да покаже на Харолд, че все още имаха власт над собствената си съдба. Ала не бе така — те действително нямаха избор.

Английският крал за пореден път се прояви като милостив владетел, позволявайки на оцелелите след битката нортмени да се приберат в родината си. В замяна те трябваше само да положат клетва, че се отказват от всички претенции към трона и че никога повече няма да стъпят на английска земя.

Излизайки, Олаф даде нареждане на приближените си да съберат всички ценни вещи от шатрата на баща му. Той пристъпи към Харолд Годуинсън и произнесе кратко, но недвусмислено:

— Съгласни сме с условията ви.

— Много добре — отговори Харолд. — А сега се закълнете!

— Преди това, — продължи принцът — от нашите съюзници дочух, че сте наредили тялото на Тостиг да бъде погребано в Йорк! Позволете да ви помоля тялото на баща ми също да бъде пренесено в неговия дом през морето.

— Не! Както сам казах преди битката — той искаше английска земя и я получи! Тялото му ще остане завинаги тук. Нека гарваните да изядат плътта му, а времето зарови костите му! Ако няма друго, чакам да чуя клетвата! — настоя английският крал.

След кратко колебание, първи я изрече Олаф, а Пол Торфинсон повтори думите му. Бертвалд, който също присъстваше на тази сцена, определи клетвата като свещена. Също така, абатът побърза да

напомни, че ако тя бъде престъпена, Божият гняв ще споходи грешниците и техния род.

— До залез-слънце всички да сте в открито море! — заповяда Харолд заключително и се обърна с гръб, за да покаже, че разговорът е привършил и няма повече работа тук. Свитата му го последва, като само стотина войника останаха да съблюдават отпътуването на врага.

Уилфред бе назначен да ръководи товаренето на корабите. Огромно бе огорчението му, когато разбра, че от всичките триста дракара, пристигнали преди седмица, сега оцелелите воители се побираха в едва дваайсет и четири кораба. Само толкова щяха да отплават към северните земи, а останалите оставаха да изгният на английския бряг. В тези кораби бяха последните викинги, а датата дваайсет и пети септември завинаги щеше остане в историята като края на една епоха. Вече минаваше пладне и единственият непренесен товар бяха ранените нортмени. Всъщност именно за тях бе дошъл старият абат с някои от монасите, владеещи лечителския занаят, с изключение на един — този, който го владееше най-умело. Според монасите талантът им бе дар от Бога и бе недопустимо да не го упражняват при нужда. В началото Харолд отказваше, но Бертвалд настоя да се окаже помощ на чужденците. Като крал, Харолд вече бе дарил свободата на победените. Сега оставяше живота им в ръцете на Бог и неговите служители. Макар и врагове, повечето от тях бяха християни, а английското милосърдие би могло да затвърди вярата в новопокръстените северняци.

Докато пришълците се приготвяха за отплаване, ще си позволим да пренесем читателя няколко мили в северозападна посока, а по-точно в дома на сър Редвалд в Йорк.

В това време старият рицар се намираше на смъртното си ложе — за негово успокоение не от старост или болест, а от бойна рана. Лейди Рикберт бършеше с кърпа потното му чело, а дъщеря му, коленичила до леглото, се опитваше да го накара да яде. Всъщност само Алрик и самият рицар знаеха, че той умира. Сър Редвалд с поглед бе помолил сина си да не разкрива тежкото му състояние и ето че сега Милдрит и майка ѝ полагаха безплодни грижи за неговото оздравяване.

Вследствие на удара в ребрата, умиращият дишаше тежко, а след едва прекараната нощ погледът му малко по малко започваше да се

замъглява. Когато слабата светлина в стаята очерта детски силует, сър Редвалд се надигна на лакти и произнесе развълнувано:

— Карл, момчето ми!

— Уви, не, татко, — побърза да успокои баща си Милдрит — това е Емма, която е дошла да донесе чисти превръзки. Да повикам ли Алрик да ги смени?

— Не мила, остави — отговори рицарят. — Моля те, не ме оставяй да заспя докато Хенгист не се върне.

— Но сега трябва да си почиваш — отвърна му Милдрит. — Графът е пожелал да те навести тази вечер. Още сутринта на вратата ни пристигна негов пратеник, който да се осведоми за състоянието ти. Доколкото разбрах, е много вероятно дори кралят да е с него!

— Не искам да виждам никой друг, освен сина си. Нито графа, нито краля, нито папата дори не ще пусна в дома си, преди да съм видял Карл — отговори гневно сър Редвалд.

Когато раненият рицар бе пренесен до дома му, там той бе посрещнат от Алрик и Милдрит. Тогава те потвърдиха, че преди битката Карл е бил заведен на Стамфорд Бридж заедно с няколко други заложника. Сър Редвалд вече се бе доверил на Уилфред и бе оставил Хенгист на бойното поле за да намери по-скоро момчето.

Сега обаче когато нямаше вест от сина им, рицарят не смееше да погледне лейди Рикберт в очите. Мъжът се бореше отчаяно със смъртта и се молеше на Бог само за още няколко часа живот, като че ли душата му нямаше да има мира, ако приживе не се увери в благополучното завръщане на детето му.

Часовете се нижеха един по един, денят преваляше все по-бързо и ето че рицарят повика при себе си Алрик. Когато синът му влезе в стаята, сър Редвалд махна с ръка, за да отпрати другите присъстващи от стаята.

— Да погледна ли дали раната не се е отворила отново? — попита загрижено монахът.

— Остави, не затова те извиках при себе си. Има ли вест от Хенгист?

— Страхувам се, че не — отговори Алрик, свеждайки виновно поглед, сякаш самият той бе виновен за забавянето на слугата.

— Лошо... — въздъхна раненият воин, на който всяка дума костваше неимоверни усилия. — Ние обаче нямаме много време. Ела,

седни до мен.

Монахът изпълни молбата на баща си и като придърпа един стол до леглото, седна така, че да не се налага рицарят да се извърта настрани.

— На теб се пада честта да предадеш грешната ми душа на Господа — продължи сър Редвалд. — Само побързай... предусещам, че не ми остава много.

Алрик постави ръце на библията и произнасяйки първите думи от священото слово, откъм долния етаж, където беше яслата, се дочу конски тропот. Отлагайки започнатото, монахът стана от мястото си и излезе от стаята. Слизайки долу, той завари слугата да помага на Карл при слизането му от коня. Въздишайки тежко, Алрик се прекръсти, хвана момчето за ръка и го поведе нагоре по стълбите, като дори не позволи на майка си и сестра си да го прегърнат.

Влизайки в спалнята на сър Редвалд, монахът видя, че старият рицар вече си беше отишъл от земния свят. Въпреки това той заведе момчето до леглото на баща му, седнаха заедно край него и продължи подхванатата по-рано молитва.

Междувременно викингските кораби вече се носеха по течението на Оуз. С прибрани платна и гребла, те бавно, но сигурно се приближаваха към морето. На последния кораб в колоната, през булото на сумрака можеше да се различи фигурата на изправен мъж, със стройна, макар и унила в този момент осанка. Погледът на Уилфред, защото това бе не друг, а той, не излъчваше гняв или тъга, само дълбоко разочарование и примирение.

Беше настанала гробовна тишина. Дори ранените не издаваха стонове, а мълчаливо изчакваха съдбата си. Не бяха малко тези, за които това плаване щеше да се окаже последно, каквито и грижи да бяха положили монасите за тях. Тези воители щяха да бъдат сполетени от съдбата на стария рицар, преди дори да са видели отново родните си земи.

ГЛАВА XVIII

По прашния път към Йорк, облечени в дълги пътни дрехи, бавно яздеха двама конника, които след себе си водеха още три коня, солидно натоварени с добре обвит багаж. По това време на годината в Англия бе значително по-прохладно, отколкото в южните земи, откъдето се завръщаха тези странници.

Мъжете бяха видимо на една възраст, която приблизително можеше да се определи малко над четиресет. Лицата и на двамата бяха замургавели и всъщност по нищо не би могло да се предположи, че бяха от тези земи, ако не беше светлата коса на единия от тях. Макар в обикновени дрехи, по отличното телодържание по време на ездата лесно можеше да се разпознае благородното им потекло. Всеки от тях бе потънал в мислите си, но по едно време мълчанието бе нарушено.

— След селото ще се отклоним малко на запад — каза единият от тях на другия, като поясни — искам да се поумия в реката, преди да пристигнем в замъка. Трябва да бъдем посрещнати като герои. Никой няма да ни познае, ако се появим като мърляви селяни.

— Както кажете бароне. Ако желаете, мога да приготвя и доспехите — отвърна светлокосият мъж.

— Няма да е необходимо. Предпочитам да ми е удобно, а и добре знаеш, че Йерусалимските ковачи не се справиха отлично с поправките им.

— Можехме да ги оставим на някой известен майстор в Лондон.

— Не, това щеше да удължи с няколко дни и без това безкрайното пътуване — отсече категорично мъжът, започнал разговора. Искам по-скоро да видя красивото лице на любимата си.

— Да... — с усмивка въздъхна другият, която породила въпросителен поглед у събеседника му. — О, не ме разбирайте погрешно сър, просто си мислех за моята съпруга.

— Да, — кимна одобрително засегнатият — на млади години и вашата Емма би могла да поспори за място в султанския харем.

— Аз пък още виждам в очите ѝ малкия ангел, който зърнах за пръв път преди повече от трийсет и пет години.

— Дъщеричката ви сега трябва да е на възрастта, на която си срещнал майка ѝ тогава, нали така?

— Точно така. Да не повярва човек, че са изминали цели пет години откакто напуснахме домовете си...

— Хайде стига приказки, малко остана. Ето виж, това пред нас са селските ниви.

Спътниците прекратиха разговора помежду си, но и двамата продължиха да мислят за любимите си. Както бе предложил единият от тях, точно след селото хванаха десния път и не мина много време, когато дочуха шума на реката.

Когато стигнаха до самия бряг, благородниците не се бавиха много. Поумиха лицата си и поизтупаха прахта от наметките си, по които се показаха чудни бродерии на гербове с ярки цветове. След като напоиха уморените коне, те се върнаха на пътя и продължиха нататък.

Пътят минаваше по тесен мост, малко по-нагоре по течението на същата тази река. Наложиха се спътниците да слязат от конете, защото в средата, облегнат на единия парапет стоеше човек, който спокойно можем да наречем вече старец. Той подхвърляше камъчета в реката като малко дете и препречваше пътя на минаващите по моста. Първоначално възрастният мъж не ги забеляза, затова те слязоха и спокойно се приближиха към него.

— За къде си тръгнал старче, та си се спрял да почиваш точно тук — попита го тъмнокосият, който явно бе по-знатния от двамата конници.

— За Йорк — отговори запитаният. — Идвам далеч от север при стари приятели.

— Ние също сме натам, но идваме от юг. Май и ти доста си се поотклонил от пътя.

— Когато човек стане на моите години му остават само спомените. Затова реших да мина от тук, та да си спомня за приятелите, загинали преди много време на това място.

— За битката с Хардрада ли говорите? И аз имам близки, намерили смъртта си тук — намеси се светлокосият мъж в разговора.

— Да, за битката с Хардрада... повтори монотонно старецът и хвърли поредното камъче.

— Това е мостът на смъртта, така го наричам оттогава — каза русокосият, потропвайки с крак по дъските. — Много кръв се проля на него онзи ден. Много английска кръв — добави пояснително мъжът.

— Говорите така, сякаш лично сте наблюдавал битката — погледна го въпросително странникът. — Та тогава трябва да сте бил едва на...

— На осем. Всъщност бях заложенник на Харалд, но съдбата е била благосклонна към мен. След битката са открили тялото ми на този бряг. Нямам спомен какво се е случило, вероятно съм опитал да преплувам реката.

— Нямам нищо против да си бъбрите, — намеси се отново тъмнокосият мъж — но ни чака път. Ако искаш тръгни с нас, ако искаш останеш, но само се дръпни, за да прекараме конете.

— Разбира се — отговори учтиво старецът. — А бихте ли ми казали на кого ще имам честта да правя компания.

— Пред теб стоят двама достойни рицари, макар сър Карл да е саксонец. Аз пък съм барон Джофри, наследник на малко Йоркширска земя и замък, останал от баща ми. Връщаме се от светите земи, но не като поклонници, а като освободители.

— Значи изпълнихте папската повеля^[1]? — попита старецът.

— Разбира се! Мислех, че цяла Англия вече е научила добрата новина — учуди се на този въпрос барон Джофри.

— Както казах, аз идвам от далеч — усмихна се старецът.

Тримата странстващи продължиха разговора си в движение, като рицарите учтиво предложиха на новия си спътник да се качи на единия от натоварените с багаж коне. Сваленият багаж бе разпределен по равно между другите два коня. По време на ездата говореха предимно двамата рицари. Те разказваха увлекателно за дългото си пътуване до Божи гроб, за водените военни действия и за престоя си в свещения град. Разказите за източната култура се сториха почти митични на техния нов спътник и на няколко пъти се наложи да спират, за да вадят по някой невероятен предмет от багажа си, който да послужи като безспорно доказателство.

Часовете минаваха неусетно и ето че скоро пред конниците се разкри невероятна гледка — висок замък, чиито бели камъни ослепително светеха под слънчевите лъчи. Постройката не беше на голяма площ, но височината ѝ, която се засилваше още повече от

хълма, на който бе издигната, беше повече от внушителна. В действителност замъците като този, издигнати през тези години успешно изнемваха защитните функции на градските стени.

Самият град не се намираше много далеч — едва на няколко мили от крепостта. Когато тримата мъже стигнаха до разклона за него, баронът дръпна юздите на своя кон, а останалите последваха примера му.

Междувременно, докато новите приятели се канеха да се сбогуват, портата на замък се отвори и самотен конник се приближи към тях. Това бе домакинят, чиято задача бе да посрещне своя господар.

— Е, аз съм дотук, господа — започна баронът. — Върви при семейството си Карл и не забравяй утре да се отбиеш насам. Още тази вечер ще изпратя покана до благородниците за скромния пир, който ще организирам в наша чест. Не, не. Не слизай от коня старче. Задръж го като подарък от нас, благодарност за приятната ти компания.

— Искрено ви благодаря барон Джофри — отговори старецът.

— Не, аз ви благодаря... всъщност, как казахте, че ви наричат?

— По много начини са ме наричали през годините... но сър Карл ме познава като Уилфред.

Баронът погледна въпросително рицаря. Той пък от своя страна впери замислен поглед в стареца, сякаш се опитваше да извади наяве най-дълбоките си спомени.

— Ти си онзи войник, съгледвачът от армията на Хардрада! — викна рицарят.

След секунда обаче лицето му се проясни, усмихна се и добави:

— Простете ми господине, напоследък паметта ми ме подвежда. Вие сте ловецът, който през съдбоносната за Англия година на два пъти спаси живота на сестра ми.

— Аз ще ви оставям приятели — намеси се баронът. Явно има за какво да си говорите до Йорк.

След раздялата рицарят и старецът продължиха само двамата към града. В началото язدهа мълчаливо, но накрая сър Карл не се сдържа и попита:

— Какво се случи с теб тогава? Смятах, че си загинал, също като приятеля ти. Как се казваше... а да, Бьорн.

— Останах жив и отплавах на север заедно с другите. Прекарахме зимата на Оркнейските острови, а след това се върнахме в Норвегия. Бих се известно време като наемник за различни благородници, а когато поостарях, започнах да изкарвам прехраната си с търговия. Всъщност на няколко пъти стъпвах и на английска земя, но чак сега се реших да дойда до тук.

— А какво стана с онзи езичник, който сте оставили завързан в лагера? — спомни си сър Карл.

— Флоси? След битката се върнах и го напъхах в един сандък. Качих го на същия кораб, с който пътувах и аз. Разбира се, освободих го, но той така и не се реши да ми държи сметка за стореното пред другите. В противен случай веднага щеше да бъде обвинен, че не е стоял на поста си заедно с подкрепленията. Година по-късно съдбата ни срещна в една странноприемница. В пианството си ме обиди и предизвика на дуел. Безспорно той беше силен войн, но не трябваше да пие толкова онази вечер.

— Ами ти? — запита на свой ред Уилфред.

— Две седмици след битката при моста Уилям акостира на южния бряг на острова. Тогава Харолд направи още веднъж немислимото и прекара войската си до другия край на Англия отново за само няколко дни. Още преди Завоевателят да стигне Лондон, двете армии са се срещнали при Хейстингс. Ако не бяхте ни нападнали и ако битката край онзи пуст мост не се беше състояла, Харолд със сигурност би надвил норманите. По ирония на съдбата, казват, че Харолд също като Хардрада по-рано е бил убит от летяща стрела, но улучен в окото.

— А как така един саксонец воюва рамо до рамо с норман? — попита Уилфред, визирайки приятелството на сър Карл с барон Джофри.

— След нашествието си спомням, че имаше няколко бунта. Но докато растях, с всяка изминала година изникваха все повече и повече замъци. Този тук го построи нормана Робер, рицар, който Уилям направил барон поради заслугите по време на битката срещу Харолд. На майка ми тогава бе възложено възпитанието на сина на Робер, а именно Джофри. За мен през това време се грижеше старият Хенгист. Понякога майка ми ме взимаше с нея, за да правя компания на баронския син. Често се дуелирахме с него, а аз разбира се винаги го

побеждавах, защото продължих да се упражнявам на това, което баща ми ме бе научил. На двайсет и три, с малка хитрост успях да се бия в един турнир и когато се изправих срещу Джофри, отново го победих, но този път пред няколко хиляди души. Вместо да ми се ядоса, той издейства да ми бъде възстановена благородническата титла. Само това и чаках — веднага поисках ръката на Емма. Тя вече беше свободна жена, тъй като норманите бяха забранили робството. Оттогава съм задължен на Джофри и затова го последвах на кръстоносния поход.

Унесени в приказки за отминалите дни, двамата мъже вече виждаха градските стени пред себе си.

— Спомена, че идваш при стари приятели — смени темата сър Карл. — Защо всъщност си дошъл отново в Англия? Нали не идваш пак да я завладееш? — пошегува се необмислено рицарят.

— Не, не — разсмя се Уилфред. Действително дойдох да отдам почит на Бьорн и може би, ако съдбата благоволи, да срещна отново Милдрит.

— О, Уилфред. Сестра ми почина много отдавна. За да се предпази от брак с един от норманските благородници, дошли в Йорк, тя замина към шотландските земи при чичо ни. От него разбрахме, че скоро след това е постъпила в манастир. За съжаление Бог решил да я прибере при себе си и по време на една люта зима Милдрит се разболяла по-тежко от излечимото. Тялото ѝ бе върнато тук, а гробът ѝ се намира в двора на близкия манастир. Отиди там и абат Алрик ще ти разкаже повече за нея.

— В такъв случай, приятелю, позволи ми да те оставя сам. Бих искал да посетя гроба ѝ и да видя как е твърдоглавия монах. А после ще се върна на кораба си.

— Върви, приятелю, върви. И предай на Алрик, че съм си дошъл от светите земи!

— Непременно! — отвърна Уилфред.

— А ще те видя ли отново? — добави рицарят.

— Вместо на юг, другия път тръгни на север и прекоси морето. Тогава може пак да се срещнем.

---

[1] През 1095 г. папа Урбан II свиква църковен събор в гр. Клермон, Франция. Там той призовава екзалтираната тълпа на поход

към Светите земи като обещава на последвалите го поклонници всеопрощение на греховете. Речта му е посрещната с голямо религиозно въодушевление във френските и немските земи. Урбан II умира 14 дни след падането на Йерусалим през 1099 г., но преди новината да достигне Рим. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.